

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

СТАТУТ

***ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКОГ ФАКУЛТЕТА
У КРАГУЈЕВЦУ***

(ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ)

Крагујевац, 12.03.2025. године

Универзитет у Крагујевцу
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

Број: 226

12.03.2025. године

К р а г у ј е в а ц

На основу одлуке Савета Факултета број 890/IV-2 са седнице одржане 26.12.2024. године Секретар Факултета утврдио је пречишћен текст Статута Факултета.

Пречишћени текст Статута Факултета обухвата:

- 1. Статут Факултета број 865 од 13.12.2024.године**
- 2. Измене и допуне Статута Факултета број 906 од 26.12.2024. године**

Пречишћени текст Статута Факултета не садржи:

- 1. Одредбу члана 2. Измена и допуна Статута Факултета 906 од 26.12.2024. године која уређује дан ступања на снагу и почетка примене,**

Република Србија
Универзитет у Крагујевцу
Природно-математички факултет
Радоса Домановића 12.
34111 Крагујевац

Digitally signed by
Republika Srbija -
Univerzitet u
Kragujevcu - Prirodno
matematički fakultet
200052834
Date: 2025.03.12
11:06:04 +01'00'

С Е К Р Е Т А Р

Mirjana Ćurčić 200041624
2025.03.12 11:03:48 +01'00'

Мирјана Ћурчић, дипл. прав.

СТАТУТ

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКОГ ФАКУЛТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

(ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ)

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Статут Природно-математичког факултета у Крагујевцу (у даљем тексту: Статут) уређује организацију Природно-математичког факултета у Крагујевцу, његову делатност, управљање, начин финансирања као и друга питања од непосредног значаја за наставни, научноистраживачки и стручни рад запослених и студената.

Члан 2.

Природно-математички факултет у Крагујевцу (у даљем тексту: Факултет) је високошколска установа у саставу Универзитета у Крагујевцу која остварује академске и струковне студијске програме и развија научноистраживачки и стручни рад у области природно-математичких наука као и њихових сродних и интердисциплинарних наука.

Факултет обавља и друге послове у складу са законом.

Члан 3.

Оснивач Факултета је Република Србија.

Факултет је у саставу Универзитета у Крагујевцу.

Факултет послује средствима у државној својини.

Факултет у правном промету наступа под називом "Универзитет у Крагујевцу Природно-математички факултет".

Факултет у међународној комуникацији наступа под називом „University of Kragujevac Faculty of Science“.

Члан 4.

Факултет је високошколска образовна и научна установа која оспособљава студенте за развој и примену научних и стручних достигнућа, односно оспособљава студенте за примену знања и вештина потребних за укључивање у радни процес из области математичких наука, рачунарских наука, хемијских наука, биолошких наука и физичких наука, као и њихових сродних и интердисциплинарних наука (екологије, заштите животне средине, биохемије, екотуризма, психологије и сл.).

Члан 5.

Основна делатност Факултета је високо образовање, у оквиру које Факултет остварује студијске програме на свим степенима академских и струковних студија, укључујући и научноистраживачку делатност, експертско-консултантску делатност и издавачку делатност.

Факултет може да обавља и друге делатности којима се комерцијализују резултати научноистраживачког рада, под условом да се тим пословима не угрожавају општи интереси Факултета и квалитет наставе.

Делатности Факултета су:

- Високо образовање - шифра 85.42;
- Остало образовање - шифра 85.59;
- Гајење осталих једногодишњих и двогодишњих биљака - шифра 01.19
- Гајење зачинског, ароматичног и лековитог биља - шифра 01.28
- Гајење осталих вишегодишњих биљака - шифра 01.29
- Гајење садног материјала - шифра 01.30
- Узгој осталих животиња - шифра 01.49
- Помоћне делатности у узгоју животиња - шифра 01.62
- Лов, траперство и одговарајуће услужне делатности - шифра 01.70
- Гајење шума и остале шумске делатности - шифра 02.10
- Скупљање шумских плодова - шифра 02.30
- Аквакултуре - шифра 03.02
- Слатководни риболов - шифра 03.12
- Слатководне аквакултуре - шифра 03.22
- Услуге припреме за штампу - шифра 18.13
- Производња осталих основних неорганских хемикалија - шифра 20.13
- Производња осталих основних органских хемикалија - шифра 20.14
- Производња фармацеутских препарата - шифра 21.20
- Производња етеричних уља - шифра 20.53
- Производња осталих хемијских препарата - шифра 20.59
- Трговина на велико цвећем и садницама - шифра 46.22
- Трговина на мало књигама у специјализованим продавницама - шифра 47.61
- Трговина на мало новинама и канцеларијским материјалом у специјализованим продавницама - шифра 47.62
- Трговина на мало фармацеутским производима у специјализованим продавницама – апотекама - шифра 47.73
- Трговина на мало новим производима у специјализованим продавницама - шифра 47.78
- Трговина на мало посредством поште или преко интернета - шифра 47.91

- Делатност ресторана и покретних угоститељских објеката - шифра 56.10
- Услуге припремања и послуживања пића - шифра 56.30
- Издавање књига - шифра 58.11
- Издавање часописа и периодичних издања - шифра 58.14
- Остала издавачка делатност - шифра 58.19
- Издавање осталих софтвера - шифра 58.29
- Снимање и издавање звучних записа и музике - шифра 59.20
- Рачунарско програмирање - шифра 62.01
- Консултантске делатности у области информационе технологије - шифра 62.02
- Управљање рачунарском опремом - шифра 62.03
- Остале услуге информационе технологије - шифра 62.09
- Обрада података, хостинг и сл. - шифра 63.11
- Веб портали - шифра 63.12
- Информационе услужне делатности на другом месту непоменуте - шифра 63.99
- Изнајмљивање властитих или изнајмљених некретнина и управљање њима - шифра 68.20
- Делатност комуникација и односа с јавношћу - шифра 70.21
- Техничко испитивање и анализа - шифра 71.20
- Научно истраживање и развој - шифра 72
- Истраживање и експериментални развој у природним и техничко-технолошким наукама - шифра 72.19;
- Медијско представљање - шифра 73.12
- Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења - шифра 73.20
- Остале стручне, научне и техничке делатности - шифра 74.90
- Услуге уређивања и одржавања околине - шифра 81.30
- Организовање састанака и сајмова - шифра 82.30
- Делатност библиотека и архива - шифра 91.01
- Делатност музеја, галерија и збирки - шифра 91.02
- Делатност ботаничких и зоолошких вртова и заштита природних вредности - шифра 91.04.

Члан 6.

Назив Факултета је Универзитет у Крагујевцу Природно-математички факултет.

Скраћени назив је ПМФ у Крагујевцу.

Седиште Факултета је у Крагујевцу у улици Радоја Домановића број 12.

Члан 7.

Факултет може променити назив и седиште у складу са законом и Статутом Универзитета у Крагујевцу.

Члан 8.

Факултет има свој печат, штампил и квалификован електронски печат.

Печат Факултета за оверавање јавних исправа је округлог облика пречника 32 мм, на ћириличном писму и са следећим натписима по обиму у првом кругу "Република Србија", у другом кругу - "Универзитет у Крагујевцу" и у трећем кругу "Природно-математички факултет и редни број печата". У средини печата је грб Републике Србије испод кога стоји по обиму у првом кругу "Крагујевац" који је одвојен од назива "Република Србија" са две звездице.

За оверавање осталих аката Факултет може користити мањи печат округлог облика, пречника 28 мм са натписом: Универзитет у Крагујевцу, Природно-математички факултет Крагујевац.

Штамбил је правоугаоног облика у коме стоји натпис и то: у првом реду "Универзитет у Крагујевцу", у другом реду "Природно-математички факултет", у трећем реду "Број/ _____", у четвртом реду "дана _____ год." и у петом реду "Крагујевац"

Квалификовани електронски печат Факултета представља скуп података у електронском облику којима се потврђује интегритет података који служе за идентификацију и потврђују идентитет печатаоца, односно Факултета и очуваност односно интегритет података. Квалификовани електронски печат служи за свакодневну кореспонденцију када се придружује електронском документу или у форми отиска на папирном документу. Текст печата исписан је на српском језику ћириличним писмом и садржи: у првом реду „Република Србија, у другом реду „Универзитет у Крагујевцу“, у трећем реду „Природно-математички факултет“, у четвртом реду „Радоја Домановића 12“ и у петом реду „34111 Крагујевац“. Текст у спољном приказу исписује се у правоугаоном пољу ширине најмање 30 mm и висине 20 mm. Са леве стране приказује се мали грб Републике Србије, а десно од грба исписује се садржина печата по левој маргини, датум и време отискивања.

ЗАСТУПАЊЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 9.

Факултет заступа и представља Декан Факултета.

Факултет могу заступати и представљати Продекани, као и Секретар Факултета по посебном писаном овлашћењу датом од Декана Факултета и то у границама овлашћења.

Факултет за своје обавезе одговара свим средствима којима располаже (потпуна одговорност).

Члан 10.

Факултет заступа и представља Декан Факултета, у складу са законом и овим статутом.

Декан Факултета може овластити друго лице да заступа и представља Факултет.

Овлашћење из става 2. овог члана даје се пуномоћјем којим се одређује садржај, обим и време трајања овлашћења.

Члан 11.

За прекорачење овлашћења заступник Факултета одговара дисциплински и материјално.

Одговорност из става 1 овог члана утврђује се у складу са законом и општим актом Факултета.

ОБРАЗОВНА И НАУЧНА ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Студије које остварује Факултет

Члан 12.

Факултет остварује основне академске студије, основне струковне студије, мастер академске студије, мастер струковне студије, специјалистичке струковне студије, специјалистичке академске студије и докторске академске студије.

Члан 13.

Факултет организује и изводи студије на српском језику.

Факултет може организовати полагање испита и изводити студије, односно поједине делове студија, као и организовати израду и одбрану завршног, мастер и специјалистичког рада и докторске дисертације, односно остваривати студијски програм на језику националне мањине и на страном језику, уколико је такав програм акредитован као посебан студијски програм, у складу са Статутом.

Високошколска установа може за студенте са инвалидитетом организовати и изводити студије, односно поједине делове студија, на знаковном језику.

Члан 14.

Студијски програм је скуп обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе одговарајућег степена и врсте студија.

Студијски програм основних студија обухвата академско-општеобразовне, теоријско методолошке, научно-стручне и стручно-апликативне наставне предмете.

Члан 15.

Студијски програми утврђени су општим актом Факултета и исти садрже:

- 1) називе и циљеве студијског програма;
- 2) врсту студија;
- 3) исходе процеса учења у складу са законом који утврђује национални оквир квалификација;
- 4) стручне, академске, односно научне називе;

- 5) **услове за упис на студијски програм;**
- 6) **листе обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем;**
- 7) **начине извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија;**
- 8) **бодовне вредности сваког предмета исказане у складу са Европским системом преноса бодова (у даљем тексту: ЕСПБ);**
- 9) **бодовне вредности завршног рада на основним, специјалистичким и мастер студијама, односно докторске дисертације, исказане у ЕСПБ;**
- 10) **предуслове за упис појединих предмета или групе предмета;**
- 11) **начине избора предмета из других студијских програма;**
- 12) **услове за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;**
- 13) **друга питања од значаја за извођење студијског програма.**

Члан 16.

Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће Факултета по поднетој иницијативи Већа Катедре одговарајућег Института.

Факултет може изводити студијски програм за стицање заједничке дипломе, односно студијски програм који организују и изводе више високошколских установа које имају дозволу за рад за одговарајући студијски програм.

Студијски програм из става 2. овог члана може да се изводи када га усвоје надлежни органи високошколских установа које га организују.

Члан 17.

Основне академске студије имају 240 ЕСПБ бодова и трају четири школске године односно осам семестара.

Основне струковне студије имају 180 ЕСПБ бодова и трају три школске године односно шест семестара.

Специјалистичке струковне студије имају 60 ЕСПБ бодова и трају једну школску годину односно два семестра с тим да се могу уписати када су завршене основне струковне студије.

Специјалистичке академске студије имају 60 ЕСПБ бодова и трају једну школску годину односно два семестра с тим да се могу уписати када су претходно завршене дипломске академске студије.

Мастер струковне студије имају 120 ЕСПБ бодова и трају две школске године односно четири семестра с тим да се могу уписати када је претходно остварен обим првог степена студија од најмање 180 ЕСПБ бодова.

Мастер академске студије имају 60 ЕСПБ бодова и трају једну школску годину односно два семестра с тим да се могу уписати када су претходно завршене основне академске студије уз остварен обим основних академских студија од 240 ЕСПБ бодова.

Докторске академске студије имају 180 ЕСПБ бодова и три школске године односно шест семестара с тим да се могу уписати када су претходно завршене основне академске и мастер академске студије уз остварен обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова, оствареном просечном оценом најмање 8 на основним академским студијама и просечном оценом најмање 8 на мастер академским студијама.

Члан 18.

Студијским програмом основних студија може се утврдити најмање 20, а највише 30 часова активне наставе седмично.

Члан 19.

Студије се, по правилу, остварују у току школске године која почиње 01. октобра текуће, а завршава се 30. септембра наредне године.

Настава у школској години остварује се у зимском и летњем семестру. Зимски семестар траје, по правилу, од 01. октобра текуће године до 15. фебруара наредне године.

Летњи семестар траје, по правилу, од 16. фебруара до 30. септембра наредне године у односу на годину у којој почиње школска година.

Настава у зимском семестру се изводи, по правилу, од 01. октобра текуће до 15. јануара наредне године, а настава у летњем семестру се изводи, по правилу, од 16. фебруара до 31. маја наредне године у односу на годину у којој почиње школска година.

Члан 20.

Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, а обим студија изражава се збиром ЕСПБ бодова.

Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму од 40-часовне радне недеље током једне школске године.

Укупно ангажовање студента састоји се од активне наставе (предавања, вежбе, практикуми, семинари и друго), самосталног рада, колоквијума, испита, израде завршних радова, студентске праксе, добровољног рада у локалној заједници и других видова ангажовања.

Добровољни рад је рад студената без накнаде, који организује Факултет на пројектима од значаја за локалну зајдницу који се вреднује у систему високог образовања.

Услове, начин организовања и вредновање добровољног рада уређује Факултет својим општим актом, који мора бити усклађен са правилником који је донео Универзитет у Крагујевцу (у даљем тексту: Универзитет).

Укупан број часова активне наставе не може бити мањи од 600 часова у току школске године.

Члан 21.

Облике наставе утврђене чланом 20 овог статута који су заступљени на свим облицима студија утврђује Наставно-научно веће Факултета при утврђивању предлога студијског програма за одговарајуће студије.

Упис на студије

Члан 22.

На одобрене, односно акредитоване студијске програме које организује Факултет могу се уписати кандидати под условима и на начин уређен Законом о високом образовању и општим актом Универзитета.

Страни држављанин може се уписати на студијске програме из става 1 овог члана под истим условима као и домаћи држављанин у погледу претходног образовања.

Лице се може уписати на студијске програме из става 1 овог члана ако познаје језик на коме се изводи настава.

Услови, начин и поступак провере знања језика из става 3 овог члана уређују се општим актом Факултета.

Лице које се упише на студијске програме из става 1 овог члана стиче статус студента.

Студент се уписује у статусу студента који се финансира из буџета и студента који се сам финансира.

Члан 23.

Проверу знања српског језика обавља посебна комисија, коју образује Наставно-научно веће Факултета.

Наставно-научно веће Факултета предлаже а Декан Факултета доноси Правилник којим се прописује поступак провере знања српског језика од стране комисије из става 1 овог члана.

Странац плаћа економску школарину на студијама, осим ако међудржавним споразумом није друкчије одређено.

Странац се може уписати на студије ако је здравствено осигуран.

Члан 24.

Факултет, у складу са законом, уписује кандидате уз признавање опште, односно стручне матуре за упис на академске, односно струковне студије.

Наставно-научно веће Факултета утврђује критеријуме на основу којих се обавља класификација и избор кандидата за упис на студије.

Факултет сачињава ранг листу пријављених кандидата за упис на студије првог степена на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању у четворогодишњем трајању, успеха на матури, резултата испита за проверу знања, односно склоности и способности и по потреби на основу успеха на националним и интернационалним такмичењима, у складу са општим актом Факултета.

Факултет уписује под условима из ст. 1-3. овог члана и кандидате који су завршили међународно признату матуру (*International Baccalaurate Diploma Programme* и др.).

Право уписа на студије првог степена стиче кандидат који је на ранг листи из става 3. овог члана рангиран у оквиру броја студената који је утврђен у дозволи за рад Факултета.

Студент студија првог степена друге самосталне високошколске установе, лице које има стечено високо образовање на студијама првог

степенa и лице коме је престао статус студента у складу са законом, може се уписати на студије првог степена, под условима и на начин прописан општим актом Универзитета.

Право из става 6. овог члана остварује се на лични захтев.

На студије другог и трећег степена кандидат се уписује под условима, на начин и по поступку утврђеном општим актом и конкурсом Универзитета. Стручно упутство о упису кандидата на Факултет, упису по афирмативним мерама и другим питањима од значаја за упис на Факултет чији је оснивач Република, доноси министар.

Члан 25.

Предмет за проверу знања на пријемном испиту за утврђивање редоследа за упис на Факултет у циљу стицања високог образовања на Институту за математику и информатику Факултета је математика, на Институту за хемију – хемија, на Институту за биологију и екологију – биологија и на Институту за физику – физика.

Када Факултет изводи студијски програм за стицање заједничке дипломе у смислу члана 16. став 2. и 3. овог статута, предмет за проверу знања на пријемном испиту дефинише се студијским програмом.

Наставно-научно веће Факултета предлаже Ректору Универзитета комисију за упис на студије.

Наставно-научно веће Факултета може посебном одлуком утврдити да се одговарајући положени пријемни испит на другим Факултетима у Републици Србији, односно сродним студијским групама Факултета накнадно призна.

Члан 26.

Кандидат се уписује на студије у складу са одредбама утврђеним у конкурсима кога расписује Универзитет.

Члан 27.

На студије другог и трећег степена кандидат се уписује под условима, на начин и по поступку утврђеном општим актом и конкурсом Универзитета.

Ако општим актом Универзитета није друкчије уређено на студије другог и трећег степена могу конкурисати и студенти са сродних студијских програма Универзитета и других самосталних високошколских установа, и њихово рангирање се врши у складу са посебним актом Факултета (Ближи услови за упис на мастер и докторске академске студије математике, физике, хемије итд.)

Оцењивање студената, испитни рокови, приговор на оцену и дисциплинска одговорност

Члан 28.

Студент стиче право да полаже испит из наставног предмета када заврши све предиспитне обавезе утврђене студијским програмом.

Само из оправданих разлога студент може полагати испит без једног потписа наставника о чему одлуку доноси Декан Факултета.

Члан 29.

Успешност студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима, а оцена се утврђује на завршном испиту.

Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена.

Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена.

Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 до 10, према следећој скали: од 51 до 60 поена оцена 6 (шест), од 61 до 70 поена оцена 7 (седам), од 71 до 80 поена оцена 8 (осам), од 81 до 90 поена оцена 9 (девет), од 91 до 100 поена оцена 10 (десет).

Оцена 5 није прелазна и не уписује се у индекс.

Факултет може прописати и други, нумерички начин оцењивања, утврђивањем односа ових оцена са оценама из става 4. овог члана.

У складу са Европским системом преноса и акумулације бодова (*European Credit Transfer and Accumulation System*), сваком предмету се при састављању курикулума одређује број ЕСПБ бодова које студент стиче када са успехом положи испит. При прихватању предлога студијског програма Комисија за обезбеђење квалитета, а касније и Наставно-научно веће Факултета, као интегрални део курикулума потврђују и расподелу ЕСПБ бодова по предметима.

Број ЕСПБ бодова за предмет утврђује се на основу радног оптерећења студента израженог у времену потребном за достизање исхода учења тог предмета, при чему 1 ЕСПБ одговара 30 сати радног ангажовања студента. Приликом планирања броја сати радног оптерећења студената за сваки предмет, у обзир се узима предвиђени број часова активне наставе (предавања, вежби и других облика наставе), број радних сати самосталног рада студента у циљу припреме за наставу и полагање испита (консултације, колоквијуми, семинари, домаћи задаци, учење у библиотеци или код куће, завршни испит, стручна пракса, итд.), као и обим и ниво сложености материјала неопходног за савладавање одређеног предмета.

Број ЕСПБ бодова се обавезно исказује у свим релевантним докумантима везаним за студијски програм и наставни процес на Факултету.

Правилником о испитима кога на предлог Наставно-научног већа доноси Декан Факултета ближе се уређује начин полагања испита и оцењивање на испиту.

Члан 30.

На Факултету има укупно шест испитних рокова и то: јануарски, фебруарски, јунски, јулски, августовски и септембарски.

Термини одржавања испитних рокова утврђују се за сваку школску годину одлуком Наставно-научног већа Факултета.

Наставно-научно веће Факултета по поднетом захтеву Студентског парламента Факултета може изузетно одобрити одржавање ванредног испитног рока у термину који није обухваћен одредбама става 1 овог члана.

Писмени или практични део испита положен у једном испитном року важи најдуже до почетка реализације наставе из датог предмета у наредној школској години.

Члан 31.

Студент има право да Декану Факултета поднесе приговор на добијену оцену, ако сматра да испит није обављен у складу са законом и општим актом Универзитета и Факултета, у року од 36 часова од добијања оцене.

Декан Факултета у року од 24 часа од добијања приговора, у складу са одредбама општег акта Универзитета, разматра приговор и доноси одлуку по приговору.

Уколико се усвоји приговор студента, студент поново полаже испит најкасније у року од три дана од дана пријема одлуке из става 2 овог члана.

Право студента који је незадовољан добијеном прелазном оценом регулише се општим актом Универзитета.

Члан 32.

Јавност испита обезбеђује се на тај начин што се распоред полагања испита са тачним термином и местом одржавања испита истиче најмање десет дана пре одржавања испита на одговарајућој огласној табли Института Факултета и на званичној интернет страници Факултета.

Усменом делу испита могу присуствовати сви студенти као и друга заинтересована лица.

После три неуспела полагања истог испита студент може тражити да полаже испит пред комисијом.

Студент у поднетом захтеву за полагање испита пред комисијом из става 3 овог члана, може тражити да предметни наставник пред којим је три пута неуспешно полагао испит, не буде члан комисије, као и да у поступку пред комисијом не може учествовати сарадник који је у време неуспелог полагања помагао наставнику у одржавању испита.

По поднетом захтеву из става 4 овог члана одлуку доноси Декан Факултета.

Члан 33.

Студент одговара за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена Правилником о дисциплинској одговорности студената Факултета.

За тежу повреду обавезе студенту се може изрећи и мера искључења са студија на Факултету.

Дисциплински поступак не може се покренути по истеку три месеца од дана сазнања за повреду обавезе и учиниоца, а најкасније шест месеци од дана када је повреда учињена.

Правилником о дисциплинској одговорности студената Факултета утврђују се лакше и теже повреде обавеза студената, дисциплински органи и дисциплински поступак за утврђивање одговорности студента.

Правила студија

Члан 34.

При упису сваке школске године студент се опредељује за предмете из студијског програма.

Студијским програмом се прописује који су предмети обавезни за одређену годину студија.

Студент који се финансира из буџета, при упису одговарајуће године студија, опредељује се за онолико предмета колико је потребно да оствари најмање 60 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 60 ЕСПБ бодова.

Студент који се сам финансира, при упису одговарајуће године студија, опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 37 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 37 ЕСПБ бодова.

Студент који студира уз рад при упису одговарајуће године студија опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 30 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало најмање од 30 ЕСПБ бодова.

Факултет општим актом утврђује услове за упис наредне године студија.

Студент из ст. 4. и 5. овог члана који се сам финансира, плаћа део школарине обрачунат сразмерно броју ЕСПБ бодова за предмете за које се определио.

Полагањем испита студент стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом.

Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет.

Студент који не положи изборни предмет, може поново уписати исти или се определити за други изборни предмет.

Студијским програмом може се условити опредељивање студента за одређени предмет претходно положеним испитима из једног или више предмета утврђених студијским програмом.

Правила студија ближе се удређују општим актом Факултета.

Члан 35.

Студент који у текућој школској години оствари 48 ЕСПБ бодова има право да се у наредној школској години финансира из буџета ако се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета, у складу са Законом о високом образовању.

Рангирање студената из става 1. овог члана обухвата студенте који се уписују у исту годину студија на одређени студијски програм, а врши се полазећи од броја остварених ЕСПБ бодова, укупних година студирања и постигнутог успеха у савлађивању студијског програма, на начин и по поступку утврђеним општим актом Факултета.

Студент који не оствари право из става 1. овог члана у наредној школској години наставља студије у статусу студента који се сам финансира.

Студенти са инвалидитетом и студенти уписани по афирмативној мери који у текућој школској години остваре 36 ЕСПБ имају право да се у наредној школској години финансирају из буџета.

Студент може бити финансиран из буџета само једанпут на истом степену студија.

Права и обавезе студента

Члан 36.

Студент Факултета има права и обавезе утврђене законом о високом образовању и општим актом Универзитета и Факултета.

Студент има право:

- 1) на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање;
- 2) на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије;
- 3) на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са законом;
- 4) на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења;
- 5) на повластице које произилазе из статуса студента;
- 6) на подједнако квалитетне услове студија за све студенте;
- 7) на образовање на језику националне мањине, у складу са законом и акредитованим студијским програмом;
- 8) на различитост и заштиту од дискриминације;
- 9) на поштовање личности, достојанства, части и угледа;
- 10) да бира и да буде биран у студентски парламент и друге органе високошколске установе.

Студент је дужан да:

- 1) испуњава наставне и предиспитне обавезе;
- 2) поштује опште акте Универзитета и Факултета;
- 3) поштује права запослених и других студената на Универзитету и Факултету;
- 4) учествује у доношењу одлука у складу са законом.

Студент има право на жалбу у складу са Статутом Универзитета и Факултета уколико Факултет прекрши неку од обавеза из става 2 тачка 1) до 3) овог члана.

Жалба из става 4 овог члана подноси се Декану Факултета у року од 8 дана од дана сазнања за повреду права.

Декан доноси одлуку по жалби у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Одлука Декана Факултета донета по жалби је коначна.

Завршни рад и докторска дисертација

Члан 37.

После положених свих испита предвиђених студијским програмом, студент има обавезу израде и полагања завршног рада под условом да је то предвиђено студијским програмом.

Студент после договора са предметним наставником добија тему за завршни рад у току последње године студија.

Завршни рад обухвата израду и одбрану рада.

За завршни рад одређују се теме које су од непосредног значаја за обављање послова за које се студент образује.

Завршни испит брани се пред комисијом која се састоји од најмање три наставника Факултета или истраживача са стеченим научним звањем.

Број бодова којима се изказује завршни рад, односно завршни део студијског програма, улазе у укупан број бодова потребних за завршетак студија.

Члан 38.

Студент Факултета се може од тренутка уписа на Факултет одредити за стицање првог или другог степена високог образовања у складу са законом.

Студент који се определи за стицање првог степена високог образовања полаже завршни испит на крају студија под условом да је то предвиђено студијским програмом.

Члан 39.

Студијским програмом основних и специјалистичких студија може бити предвиђен завршни рад.

Студијски програм мастер академских студија и мастер струковних студија садржи обавезу израде завршног рада.

Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских студија.

Број бодова којима се изказује завршни рад, односно завршни део студијског програма, улазе у укупан број бодова потребних за завршетак студија.

Начин и поступак припреме и одбране завршног рада, уређује се општим актом Факултета, а поступак припреме и услови за одбрану докторске дисертације општим актом Универзитета.

Члан 40.

Докторска дисертација представља резултат оригиналног научног рада докторанда у одређеној научној области којом се дају нови научни резултати и доприноси развоју научне мисли.

Научноистраживачка делатност Факултета

Члан 41.

Факултет обавља научноистраживачку делатност у циљу унапређења образовне делатности односно подизања квалитета наставе, усавршавања наставног подмлатка, увођења студената у научни рад, као и стварања материјалних услова за рад и развој Факултета и Универзитета.

Циљеви научноистраживачке делатности су и:

- развој науке, технологије и образовања ради подстицања привредног развоја, повећања друштвеног производа и подизања стандарда грађана и квалитета живота;
- очување и развој општег фонда знања, као услов за укључивање у светске интеграционе процесе;
- очување и развој укупних научноистраживачких потенцијала (научноистраживачких и образовних институција, научних кадрова и научноистраживачке инфраструктуре);
- подизање општег нивоа технологија у привреди и обезбеђивање конкурентности роба и услуга на домаћем и светском тржишту;
- успостављање међународне научне сарадње ради брже интеграције у светске научне, привредне, друштвене и културне токове и укључивљење у европски истраживачки простор;
- усмеравање друштва ка иновацијама, стварању културног амбијента и стваралачког образовања, с циљем очувања цивилизацијске баштине и националног идентитета;
- организовано и систематско подстицање мобилности истраживача, односно истраживачког особља у оквиру српског и европског истраживачког простора.

Члан 42.

Научни рад на Факултету остварује се кроз основна, примењена и развојна истраживања, и оспособљавањем кадра за научноистраживачки рад.

Научноистраживачки рад обавља се и организује у складу са законом и општим актом Факултета.

У циљу комерцијализације резултата научноистраживачког рада Факултет може бити оснивач научних института, иновационих центара, центара изузетних вредности, центра за трансфер технологија, пословно-технолошког инкубатора, научно-технолошког парка, Spin of и других организација за обављање иновационе делатности и пружање инфраструктурне подршке за развој иновација и комерцијализацију резултата истраживања, у складу са законом.

Члан 43.

Научни рад на Факултету остварује се и кроз ангажовање наставника, истраживача и сарадника Факултета на пројектима министарства надлежног за науку у Републици Србији или других институција.

Пројекти из става 1 овог члана регулишу се посебним уговором кога у име Факултета потписује Декан.

Резултате и испуњеност пројектних задатака по пројектима из става 1 овог члана разматра и усваја Наставно-научно веће Факултета.

Научноистраживачки рад Факултета се остварује и кроз ангажовање наставника, истраживача и сарадника на међународним програмима и пројектима од значаја за развој научноистраживачке делатности.

ЗАШТИТА ПРАВА СТУДЕНАТА

Члан 44.

Студент има право да Наставно-научном већу Факултета преко Студентског парламента или преко Студента продекана подноси приговоре и предлоге који се односе на подизање квалитета образовног процеса, као и организацију и начин извођења наставе.

Наставно-научно веће Факултета разматра приговоре, односно предлоге из става 1 овог члана и о њима се изјашњава.

Члан 45.

Учесник конкурса за упис на један од облика студија може поднети жалбу на регуларност конкурса, регуларност испита, редослед кандидата за упис у прву годину свих облика студија надлежној комисији, односно Декану Факултета у року који је наведен у конкурсном рачунајући од дана објављивања прелиминарне листе на огласној табли и интернет страници Факултета.

По приговору учесника конкурса на предлог надлежне комисије Факултета Декан доноси решење по жалби.

Након одлучивања о жалби надлежна комисија утврђује и објављује коначну ранг листу свих кандидата са укупним бројем бодова стеченим по свим критеријумима.

Универзитет објављује све коначне ранг листе Факултета на интернет страници Универзитета.

Коначна ранг листа је основ за упис кандидата.

Члан 46.

Право приговора на оцену добијену на испиту уређује се у складу са чланом 31 овог статута.

Члан 47.

Заштита права студената Факултета у дисциплинском поступку утврђује се Правилником о дисциплинској одговорности студената Факултета.

ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА

Члан 48.

Факултет омогућује стално стручно образовање и усавршавање наставника, сарадника и студената Факултета, као и лица која су завршила један од облика студија на Факултету.

Члан 49.

Факултет у оквиру своје делатности може реализовати програме образовања током читавог живота ван оквира студијских програма за које је добио дозволу за рад.

Услови, начин и поступак реализације програма из става 1 овог члана уређују се општим актом Факултета.

Лицу које је савладало програм из става 1 овог члана Факултет издаје уверење.

Лице уписано на програме из става 1 овог члана нема статус студента, у смислу Закона о високом образовању.

Члан 50.

Стално стручно образовање и усавршавање одвија се кроз наставу, семинаре, лабораторијску, практичну и теренску наставу у циљу подизања стручног знања из области природно-математичких наука и њихових интердисциплинарних области.

Факултет може посебно организовати одржавање наставе за лица који су свршени студенти Факултета, односно сродних факултета како би стекла образовање из психолошких, педагошких и методичких дисциплина неопходних за обављање послова наставника у установи образовања и васпитања.

ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Члан 51.

Дугорочни циљеви обезбеђења квалитета високог образовања на факултету су:

- унапређење квалитета високог образовања,
- повећање ефикасности студија,
- побољшање квалитета студијских програма, наставе и услова рада,

- побољшање научно истраживачког рада наставног особља,
- повећање доприноса академском животу Универзитета и доприноса локалној и националној заједници.

Члан 52.

Области обезбеђења квалитета су: студијски програми, настава, научноистраживачки рад, оцењивање студената, уџбеници и литература, библиотечки и информатички ресурси, наставна средства, ненаставна подршка и процес управљања.

Члан 53.

Субјекти обезбеђења квалитета су: Комисија за обезбеђење квалитета, Наставно-научно веће Факултета, Катедре Факултета, студенти, наставници, истраживачи и сарадници као и ненаставно особље Факултета.

Члан 54.

Комисију за обезбеђење квалитета формира Наставно-научно веће Факултета из реда, наставника, сарадника, ненаставног особља и студената Факултета.

Комисија за обезбеђење квалитета: креира и предлаже модел обезбеђења квалитета, предлаже опште акте неопходне за спровођење политике квалитета, предлаже план активности за обезбеђење квалитета, периодично преиспитује и предлаже мере за обезбеђење послова и задатака наставника, сарадника, ненаставног особља и студената факултета у остваривању политике обезбеђења квалитета, прати и обезбеђује учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступка и културе обезбеђења квалитета, обавља и друге послове у остваривању политике обезбеђења квалитета и акредитације факултета.

Задаци Комисије за обезбеђење квалитета Факултета ближе се утврђују општим актом Факултета.

Члан 55.

У спровођењу стратегије обезбеђења квалитета, наставници и сарадници Факултета: израђују планове рада на наставним предметима водећи рачуна о потребама и могућностима студената, одговорни су за реализацију наставно-образовног процеса у складу са усвојеним плановима рада, континуирано проверавају и оцењују знање студената током наставе, усмеравају рад студената и дају сугестије у вези са изградом семинарских и завршних радова, обављају и друге послове у складу са стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета наставног процеса и другим општим актима факултета.

Члан 56.

У спровођењу стратегије обезбеђења квалитета стручни органи факултета: перманентно проверавају циљеве студијских програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима високог образовања, оцењују квалитет наставног и испитног материјала и предузимају мере за унапређење њиховог квалитета, оцењују усклађеност планова рада на наставним предметима са потребама и могућностима студената и предузимају корективне мере, прате радно оптерећење студената мерено ЕСПБ бодовима и у случају потребе предузимају корективне мере, прате резултате оцењивања и пролазност студената по наставним предметима и предузимају корективне и превентивне мере, прате резултате научноистраживачког рада наставника и сарадника и раде на њиховом укључивању у наставни процес, обављају и друге послове у складу са стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета наставног процеса и другим општим актима Факултета.

Члан 57.

У спровођењу стратегије обезбеђења квалитета студенти Факултета, кроз рад својих представника у Студентском парламенту, Комисији за обезбеђење квалитета и органима Факултета, имају активну улогу у доношењу и спровођењу политике обезбеђења квалитета, поступку самовредновања, идентификовању постојећих слабости и предлагању мера за њихово отклањање.

Члан 58.

Ненаставно особље Факултета пружа активну подршку наставницима, сарадницима, студентима, Комисији за обезбеђење квалитета, и стручним органима Факултета у спровођењу стратегије обезбеђења квалитета: обрадом и подношењем података релевантних за осигурање квалитета наставног процеса, информисањем студената о свим подацима потребним за реализацију наставног процеса, обавештавањем студената о начинима њиховог укључивања у доношење и спровођење стратегије, стандарда, поступка и културе обезбеђења квалитета, обављањем других послова у складу са стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета наставног процеса и другим општим актима Факултета.

ПРИЗНАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАНИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Члан 59.

Поступак признавања се спроводи у складу са одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета и општег акта Универзитета.

ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 60.

Факултет води прописану евиденцију у папирном и електронском облику, у складу са Законом о високом образовању.

Сви видови прикупљања, обраде, објављивања и коришћења података спроводе се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности и Законом о високом образовању.

Евиденције које води Факултет

Члан 61.

Факултет води: матичну књигу студената, евиденцију о издатим дипломама и додацима диплома, евиденцију о запосленима, евиденцију о признатим страним високошколским исправама ради наставка школовања и записник о полагању испита.

Факултет води и евиденцију о полазницима и издатим сертификатима о завршеном кратком програму студија.

Евиденција из става 1. овог члана води се на српском језику, ћириличким писмом, у штампаној форми, а може се водити и електронски.

Подаци уписани у евиденцију Факултета достављају се Министарству за обављање законом утврђених послова, у складу са Законом о високом образовању.

Ближе услове у погледу вођења, прикупљања, уноса, ажурирања, доступности података о којима се води евиденција, као и друга питања од значаја за вођење евиденција, прописује министар.

Јединствени информациони систем просвете

Члан 62.

Јединствени информациони систем просвете (у даљем тексту: ЈИСП) успоставља и води Министарство.

Факултет уноси и ажурира податке из евиденција из члана 61. овог статута у ЈИСП, у оквиру одговарајућег регистра, у електронском облику.

Министарство води регистар:

- 1) акредитованих високошколских установа;
- 2) акредитованих студијских програма;
- 3) студената;
- 4) запослених у високошколским установама.

Ближе услове и начин успостављања регистара, вођења, прикупљања, уноса, ажурирања, доступности података који се уносе у регистре, као и врсте статистичких извештаја на основу података из регистара, прописује министар.

Јединствени образовни број

Члан 63.

За потребе вођења регистра из члана 62. став 3. тачка 3) овог статута и заштите података о личности формира се јединствени образовни број (у даљем тексту: ЈОБ) који прати његовог носиоца кроз све степене образовања и представља кључ за повезивање свих података о студенту из ЈИСП-а.

ЈОБ представља индивидуалну и непоновљиву ознаку која се састоји од 16 карактера и која се додељује студенту у аутоматизованом поступку преко ЈИСП-а, на захтев Факултета, при првом упису студента на Факултет.

Уколико је студенту ЈОБ додељен у установама предуниверзитетског образовања, Факултет неће потраживати од ЈИСП-а доделу новог ЈОБ-а.

Привремени ЈОБ додељује се студенту до добијања јединственог матичног броја грађана, страном држављанину, лицу без држављанства, прогнаном и расељеном лицу.

У захтеву из става 2. овог члана Факултет у ЈИСП уноси податке о идентитету студента (име, презиме, име једног родитеља, јединствени матични број грађана, број и издавалац пасоша за стране држављане).

Подаци о личности из става 5. овог члана прикупљају се искључиво у сврху доделе ЈОБ-а студенту.

Овлашћено лице Факултета дужно је да ЈОБ лично достави студенту у затвореној коверти, заједно са подацима за лични приступ у складу са законом који регулише област високог образовања и да о томе води евиденцију.

Подаци о ЈОБ-у и привременом ЈОБ-у чувају се трајно.

Министарство је руководилац подацима о личности из става 5. овог члана.

Ближе услове у погледу поступка доделе ЈОБ-а прописује министар.

Подаци у регистру акредитованих установа

Члан 64.

Регистар акредитованих високошколских установа представља скуп општих података којима се одређује: правни статус високошколске установе, статус високошколске установе у систему високог образовања; подаци о студијским програмима које високошколска установа реализује; подаци о реализованим кратким програмима студија и издатим сертификатима; висина школарине; седмични фонд часова по студијском програму за сваку годину за предавање и вежбе; језик на коме се изводи студијски програм; број буџетских и самофинансирајућих студената по студијском програму и по години; подаци о објектима (број зграда и квадратура, број лабораторија, број библиотечких јединица); подаци о актима и органима високошколске установе; подаци о акредитацији високошколске установе и резултатима спољашњег вредновања високошколске установе; подаци о сопственим приходима и њиховом трошењу.

У регистар из става 1. овог члана уносе се и други подаци од значаја за развој система високог образовања и за укључивање у европски простор високог образовања.

Подаци из регистра из става 1. овог члана су отворени подаци, осим података о сопственим приходима и њиховом трошењу, јавно доступни на интернет презентацији Министарства, у машински обрадивом облику за коришћење и даље објављивање.

Подаци у регистру акредитованих студијских програма

Члан 65.

Регистар акредитованих студијских програма представља скуп података о судијском програму, акредитацији, врсти студија, установи на којој се реализује, научном, односно уметничком пољу и области, језику на којем се изводи, школарини, броју студената који се финансирају из буџета по годинама, броју студената који се сами финансирају по годинама, броју студената који су завршили студијски програм и остали подаци битни за праћење реализације студијског програма.

У регистру из става 1. овог члана воде се и подаци о кратким програмима студија које организују високошколске установе.

Подаци из регистра из става 1. овог члана су отворени подаци, јавно доступни на интернет презентацији Министарства, у машински обрадивом облику за коришћење и даље објављивање.

Подаци у евиденцијама о студентима

Члан 66.

Подаци о студентима које високошколска установа води у евиденцији из члана 61. став 1. овог статута представљају скуп личних података којима се одређује њихов идентитет, образовни и социјални статус и потребна образовна, социјална и здравствена подршка.

Личне податке о студентима прикупља Факултет путем обрасца чији изглед прописује министар и који се попуњава у папирној форми при упису године студија.

За одређивање идентитета студента прикупљају се следећи подаци: име, презиме, име једног родитеља, пол, јединствени матични број грађана, број пасоша и издавалац за стране држављане, датум рођења, место рођења, држава и адреса сталног становања, адреса становања за време студирања, национална припадност у складу са законом, брачни статус, држављанство, адреса, контакт телефон, фотографија и други подаци у складу са Законом о високом образовању.

За одређивање образовног статуса студената прикупљају се подаци о претходно завршеном образовању, језик на коме је стечено основно и средње образовање, уписаном студијском програму, врсти студија, години студија и години првог уписа на студијски програм, учешћу на међународним програмима мобилности, години завршетка студијског програма, језику на коме се изводи студијски програм, подаци о оствареним

ЕСПБ бодовима, подаци о наградама и похвалама освојеним током студирања и издатим јавним исправама.

За одређивање социјалног статуса студената прикупљају се подаци о начину финансирања студија, начину издржавања током студија, адреси становања током студирања, типу смештаја током студирања, радном статусу студента током студирања, издржаваним лицима, школској спреми оба родитеља, радном статусу родитеља (издржаваоца) и занимању родитеља или издржаваоца.

За одређивање здравственог статуса студената прикупљају се подаци о потребама за пружањем додатне подршке приликом обављања свакодневних активности на Факултету.

Факултет, сходно одредбама из ст. 3. и 4. овог члана, води евиденцију и о уписаним полазницима на кратким програмима студија и издатим сертификатима.

Руководилац подацима о личности из ст. 3–7. овог члана је Факултет.

Подаци у регистру о студентима

Члан 67.

Високошколска установа уноси и ажурира податке из члана 66. ст. 3–6. овог статута у Регистар студената преко свог приступног налога преко ЈОБ-а, и то:

1) податке о студенту: годиште, место и држава рођења, место и држава сталног становања, национална припадност у складу са законом, брачни статус;

2) податке за одређивање образовног статуса студената: претходно завршено образовање, језик на којем је стечено основно и средње образовање, уписани студијски програм, врста студија, година студија и година првог уписа на студијски програм, година завршетка студијског програма, просечна оцена у току студија, језик на коме се изводи студијски програм, подаци о оствареним ЕСПБ бодовима, и издатим јавним исправама;

3) податке за одређивање социјалног статуса студената: начину финансирања студија, начин издржавања током студија, радни статус студента током студирања, највише стечени ниво образовања родитеља или издржаваоца;

4) податке за одређивање здравственог статуса студената, односно потреба за пружањем додатне подршке приликом обављања свакодневних активности на Факултету.

Руководилац подацима из става 1. овог члана је Министарство.

Подаци у евиденцијама и регистру запослених у високошколским установама

Члан 68.

Подаци о запосленима о којима Факултет води евиденцију из члана 113. став 1. овог статута и које уноси у ЈИСП, односно у Регистар запослених представљају скуп личних података којима се одређује њихов идентитет, степен и врста образовања, радно-правни статус, плата и подаци за њен обрачун и исплату, стручно усавршавање, положени испити за рад у образовању и васпитању, каријерно напредовање и кретање у служби.

Подаци о наставницима, сарадницима и осталим запосленима садрже: име, презиме, име једног родитеља, пол, јединствени матични број грађана, држављанство, број пасоша за стране држављане, датум и место рођења, државу сталног становања, пол, национална припадност у складу са законом, службени контакт телефон и е-маил адреса, степен стручне спреме, језик на коме је стечено основно и средње образовање, година, држава, место и установа на којој је стечен највиши степен образовања, тренутно наставно-научно звање и година и установа у којој је изабран у наставно-научно звање, врсту уговора о ангажовању, проценат радног ангажовања у установи, радно место и друге податке у складу са законом као и о ангажовању у другој високошколској установи у Републици Србији и иностранству.

Подаци о запосленима су и: коефицијент сложености рада као основ за финансирање из уредбе, коефицијент на основу ког се врши обрачун зараде из колективног уговора или општег акта Факултета.

Подаци из става 2. овог члана о имену и презимену, месту и установи на којој је стечен највиши степен образовања, тренутно наставно-научно звање и година и установа у којој је изабран у наставно-научно звање и радно место су отворени подаци, јавно доступни на интернет презентацији Министарства у машински обрадивом облику за коришћење и даље објављивање.

Сврха обраде података

Члан 69.

Сврха обраде података о којима Факултет води евиденцију јесте праћење и унапређивање квалитета, ефикасности и ефективности рада Факултета и запослених, праћење, проучавање и унапређивање образовног нивоа студената у процесу образовања и остваривање права на издавање јавне исправе.

Сврха обраде података из регистара из члана 62. став 3. овог статута јесте обезбеђивање индикатора ради праћења и унапређивања квалитета, ефикасности и ефективности система високог образовања, планирања образовне и уписне политике, праћење обухвата и напредовања студената, праћење квалитета студијских програма, запошљивости студената, професионалног статуса и усавршавања наставника, рада високошколских установа, планирање и праћење финансирања система високог

образовања, стварање основа за спровођење националних и међународних истраживања у области високог образовања, као и безбедно, ефикасно и рационално чување података и извештавања о образовним индикаторима по преузетим међународним обавезама.

Коришћење података

Члан 70.

Корисник свих података из регистара из члана 62. став 3. овог статута је Министарство.

Високошколска установа је корисник података које уноси у регистре и статистичких извештаја који проистичу из њих.

Студент, односно запослени на Факултету може добити податке који се о њему воде у регистру из члана 62. став. 3. тачка 3), односно из члана 62. став 3. тачка 4) овог статута, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Корисник података из регистара из члана 62. став 3. овог статута може бити и државни и други орган и организација, као и правно и физичко лице, под условом да је законом или другим прописима овлашћено да тражи и прима податке, да су ти подаци неопходни за извршење послова из његове надлежности или служе за потребе истраживања, уз обезбеђивање заштите података о идентитету личности.

Ажурирање и чување података

Члан 71.

Подаци у евиденцијама ажурирају се на дан настанка промене, а најкасније 15 дана од дана настанка промене.

Факултет уноси, односно ажурира податке у регистре из члана 62. став 3. овог статута на дан настанка промене, а најкасније 30 дана од дана промене.

Подаци из регистара из чл. 64. и 65. овог статута чувају се трајно.

Подаци о личности из евиденција које води Факултет чувају се трајно, осим података о социјалном и здравственом статусу студената који се чувају до престанка статуса студента о коме се воде.

Подаци из регистра студената чувају се трајно.

Заштита података из евиденције и регистара

Члан 72.

Сви видови прикупљања, чувања, обраде и коришћења података спроводе се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности и највишим стандардима о заштити података.

Факултет обезбеђује мере заштите од неовлашћеног приступа и коришћења података из евиденција које води.

Министарство обезбеђује мере заштите од неовлашћеног приступа и коришћења података у ЈИСП-у.

За потребе научноистраживачког рада и приликом обраде података и израде анализа лични подаци користе се и објављују на начин којим се обезбеђује заштита идентитета личности.

Послове администрирања ЈИСП-а и регистара из члана 62. става 3. овог статута обавља за то посебно овлашћено лице у Министарству.

Јавне исправе

Члан 73.

На основу података из евиденције Факултета издаје јавне исправе.

Јавне исправе у смислу Закона о високом образовању јесу: студентска књижица (индекс), диплома о стеченом високом образовању и додатак дипломи.

Факултет издаје јавне исправе на српском језику ћириличким писмом.

На захтев студента Универзитет издаје јавну исправу о савладаном делу студијског програма, која садржи податке о нивоу, природи и садржају студија, као и постигнуте резултате.

Садржај обрасца јавне исправе из става 2. овог члана, као и образац сертификата кратког програма студија, прописује министар.

Диплома и додатак дипломи могу се издати и на енглеском језику, у складу са општим актом Универзитета.

Диплома се оверава сувим жигом Универзитета.

Додатак дипломи обавезно се издаје уз диплому.

Опис система високог образовања у Републици у време стеченог образовања наведеног у дипломи мора бити приложен додатку дипломе.

Диплома и додатак дипломи

Члан 74.

Диплому и додатак дипломи потписују Ректор Универзитета и Декан Факултета.

Заједничку диплому и додатак дипломи потписују овлашћена лица високошколских установа које изводе студијски програм за стицање заједничке дипломе.

Оглашавање ништавим

Члан 75.

Диплома, односно додатак дипломи о стеченом првом и другом степену академских и струковних студија, диплома о стеченом академском називу магистра наука и стеченом научном називу доктора наука ништави су и могу се поништити у складу са законом који регулише област високог образовања и општим актом Универзитета.

Издавање нове јавне исправе

Члан 76.

Факултет издаје нову јавну исправу после проглашења оригинала јавне исправе неважећим у „Службеном гласнику Републике Србије”, на основу података из евиденције коју води.

Јавна исправа из става 1. овог члана има значај оригиналне јавне исправе.

На јавној исправи из става 1. овог члана ставља се назнака да се ради о новој јавној исправи која је издата после проглашења оригинала јавне исправе неважећим.

Замена јавне исправе

Члан 77.

У случају кад су евиденција из члана 61. овог статута и архивска грађа уништени или нестали, лице које нема јавну исправу коју издаје Факултет може основном суду на чијем подручју је седиште Факултета поднети захтев за утврђивање стеченог образовања.

Захтев садржи доказе на основу којих може да се утврди да је то лице стекло одговарајуће образовање и потврду да је архивска грађа уништена или нестала.

Потврду да је архивска грађа уништена или нестала издаје Факултет.

Решење о утврђивању стеченог образовања основни суд доноси у ванпарничном поступку.

Решење из става 4. овог члана замењује јавну исправу коју издаје Факултет.

ОСОБЉЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 78.

Основну делатност и функционисање Факултета као целине остварује наставно и ненаставно особље.

Наставно особље Факултета чине лица која остварују наставни и научноистраживачки рад.

Наставно особље, у смислу Закона о високом образовању и овог статута, јесу: наставници, истраживачи и сарадници.

Ненаставно особље Факултета чине лица која обављају стручне, административне и техничке послове.

Лице које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи не може стећи звање наставника, односно сарадника.

Ако лице из става 5 овог члана има стечено звање, Факултет доноси одлуку о забрани обављања послова наставника, односно сарадника.

Лицу из става 6 овог члана престаје радни однос у складу са законом.

Укупан број запосленог особља на Факултету утврђује Декан Факултета у складу са законом, односно другим одговарајућим прописом донетим на основу закона.

Звања наставника и сарадника

Члан 79.

Звања наставника на Факултету су: доцент, ванредни професор и редовни професор.

За извођење наставе на струковним студијама постоје звања предавач и професор струковних студија.

За извођење наставе страног језика на Факултету осим звања предвиђених у ставу 1 и 2 постоји и звање наставник страног језика.

Изузетно, са лицем изабраним у звање наставника које је јавни функционер или има заснован радни однос са пуним радним временом у органу јавне власти, а коме је у складу са прописима о спречавању сукоба интереса допуштено да обавља наставну делатност и научноистраживачки рад као други посао, односно делатност, односно лицем коме је поверено јавно овлашћење, Декан Факултета закључује уговор о допунском раду највише до једне трећине пуног радног времена, а којим уговором се стичу права и обавезе наставника

Звања сарадника на Факултету су: сарадник у настави, асистент и асистент са докторатом.

У складу са законом и овим статутом Факултет може изабрати у звање сарадника ван радног односа студента демонстратора, односно сарадника практичара.

Члан 80.

Наставник и сарадник бирају се у звање за ужу научну област, на одговарајућој организационој јединици Факултета.

Уже научне области на Факултету одређују се Правилником о ужим научним областима.

Правилник о ужим научним областима Факултета доноси Декан Факултета на предлог Наставно-научног већа Факултета.

Услови за избор наставника

Члан 81.

У звање наставника може бити изабрано лице које има одговарајући стручни, академски, односно научни назив стечен на акредитованом

студијском програму и акредитованој високошколској установи и способност за наставни рад.

У звање наставника може бити изабрано лице које испуњава услове у складу са законом којим се регулише област високог образовања, општим актом Универзитета и Факултета

Члан 81.а.

У звање доцента може бити изабрано лице које је претходне степене студија завршило са просечном оценом најмање осам (8), односно које има најмање три године педагошког искуства на високошколској установи, има научни назив доктора наука и има научне, односно стручне радове објављене у научним часописима или зборницима, са рецензијама.

Члан 82.

У звање ванредног професора може бити изабрано лице које поред услова из члана 81 овог статута има и више научних радова од значаја за развој науке, у ужој научној области, објављених у међународним или водећим часописима, са рецензијама, оригинално стручно остварење (пројекат, студију, патент, оригинални метод, нову сорту и сл.), односно руковођење или учешће у научним пројектима, објављен уџбеник, монографију, практикум или збирку задатака за ужу научну област за коју се бира и више радова саопштених на међународним или домаћим научним скуповима.

Члан 83.

У звање редовног професора може бити изабрано лице које поред услова из члана 82 овог статута има и већи број научних радова који утичу на развој научне мисли у ужој области објављених у међународним или водећим домаћим часописима, са рецензијама, већи број научних радова и саопштења изнетих на међународним или домаћим научним скуповима, објављен уџбеник или монографију или оригинално стручно остварење, остварене резултате у развоју научно-наставног подмлатка на Факултету, учешће у завршним радовима на специјалистичким и мастер академским студијама.

Члан 84.

Приликом избора у звање наставника релевантни су следећи обавезни и изборни елементи:

обавезни елементи

1. Наставни рад
2. Научноистраживачки рад
3. Обезбеђивање научно-наставног подмлатка

изборни елементи

4. стручно-професионални допринос

5. допринос академској и широј заједници
6. допринос сарадњи са другим високошколским и научноистраживачким институцијама у земљи и иностранству.

Правилником којим се утврђује заснивање радног односа и стицање звања наставника Универзитета ближе се уређују елементи утврђени ставом 1 овог члана.

У складу са Правилником из става 2 овог члана Факултет може својим општим актом прописати строжије критеријуме везане за избор у звање наставника.

Члан 85.

У звање професора струковних студија може бити изабрано лице које има научни назив доктора наука и има научне, односно стручне радове објављене у научним часописима или зборницима са рецензијама.

Члан 86.

У звање предавача може бити изабрано лице које има академски назив магистар, односно најмање стручни назив специјалисте академских студија.

Члан 87.

Наставу страних језика може, осим лица које има звање из члана 73 став 1 Закона о високом образовању, изводити и наставник страног језика који има стечено високо образовање првог степена, објављене стручне радове у одговарајућој области и способност за наставни рад.

Члан 88.

Факултет може предложити Универзитету да, под условима и по поступку који је предвиђен законом којима се регулише област високог образовања, општим актом Универзитета и Факултета, додели звање Професор емеритус.

Члан 89.

Члан САНУ у радном саставу, који је пре пензионисања имао наставно или научно звање, може учествовати у извођењу свих облика наставе на докторским академским студијама, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране докторске дисертације, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника Универзитета и учествовати у научноистраживачком раду.

Услови за избор сарадника

Члан 90.

Факултет бира у звање сарадника у настави на студијама првог степена студента докторских академских студија, мастер академских или

специјалистичких академских студија, који је сваки од претходних степена студија завршио са укупном просечном оценом најмање осам (8).

Посебни услови за избор у звање сарадника у настави, поред услова прописаних ставом 1 овог члана, имајући у виду Национални оквир квалификација Републике Србије (у даљем тексту: НОКС), су: шести ниво, подниво два (ниво 6.2) НОКС-а стечен стручни назив у Институту за физику - дипломирани физичар, у Институту за хемију - дипломирани хемичар, у Институту за биологију и екологију - дипломирани биолог или дипломирани еколог, у Институту за математику и информатику - дипломирани математичар, дипломирани инжењер електротехнике и рачунарства или дипломирани информатичар.

Са лицем из става 1 овог члана закључује се уговор о раду на период од годину дана, уз могућност продужења уговора два пута по једну годину у току трајања студија, а најдуже до краја школске године у којој се студије завршавају.

Уговор из става 3 овог члана закључује Декан Факултета.

Члан 91.

Факултет бира у звање асистента, студента докторских студија који је сваки од претходних степена студија завршио са просечном оценом најмање осам (8) и који показује смисао за наставни рад.

Под условима из става 1. овог члана Факултет може изабрати у звање асистента и магистра наука коме је прихваћена тема докторске дисертације.

Посебни услови за избор у звање асистента, поред услова прописаних ставом 1 и 2 овог члана, су: седми ниво, подниво један (ниво 7.1) НОКС-а стечен академски назив у Институту за физику - мастер физичар, у Институту за хемију - мастер хемичар, у Институту за математику и информатику - мастер математичар, мастер инжењер електротехнике и рачунарства, мастер информатичар, у Институту за биологију и екологију - мастер биолог или мастер еколог.

Са лицем изабраним у звање асистента закључује се уговор о раду на период од три године, са могућношћу продужења два пута по три године.

Могућност продужења уговора о раду из става 4. овог члана односи се и на асистенте који су стекли научни назив доктора наука.

Уговор из става 4. овог члана закључује Декан Факултета.

Члан 92.

Факултет може да бира у звање асистента са докторатом лице које је стекло научни назив доктора наука и које показује смисао за наставни рад.

Посебни услови за избор у звање асистента са докторатом, поред услова прописаних ставом 1 овог члана, су: осми ниво (ниво 8) НОКС-а стечен научни назив у Институту за физику - доктор наука-физичке науке, у Институту за хемију - доктор наука-хемијске науке, у Институту за математику и информатику - доктор наука-математичке науке, доктор наука-рачунарске науке, доктор наука-информатичке науке, доктор наука-техничке науке, доктор наука – методика наставе математике стечен на студијском програму из природно-математичког поља и у Институту за биологију и екологију - доктор наука-биолошке науке.

Као посебни услови за избор у звање асистента са докторатом, поред услова прописаних ставом 2 овог члана утврђује се педагошко искуство у трајању од најмање три године које подразумева остварен радни стаж на пословима сарадника факултета у трајању од најмање три године.

Изузетно, ако се на конкурс за избор у звање асистента са докторатом не пријави ни један кандидат који има прописано искуство из става 3 овог члана, избор у звање и заснивање радног односа се може извршити и са кандидатом без траженог педагошког искуства

Са лицем изабраним у звање асистента са докторатом закључује се уговор о раду на период од три године, са могућношћу продужења за још три године.

Уговор из става 3. овог члана закључује Декан Факултета.

Члан 93.

Факултет може изабрати у звање сарадника ван радног односа (демонстратора и сл.) за помоћ у настави на студијама првог степена, студента студија првог, другог степена или трећег степена, под условом да су на студијама првог степена остварили најмање 120 ЕСПБ бодова са укупном просечном оценом најмање 8 (осам).

Посебни услови за избор у звање из става 1. овог члана поред услова прописаних ставом 1 овог члана су: положен испит из наставног предмета за који се ангажује, као и да оцена на положеном испиту из наведеног предмета не сме бити нижа од 8 (осам).

Одлуку о избору у звање прописано ставом 1 овог члана доноси Наставно-научно веће Факултета на предлог Комисије сачињене од најмање три наставника а коју образује одговарајуће Веће катедре Факултета.

Са лицем из става 1. овог члана закључује се уговор о ангажовању у трајању од најдуже једне школске године, са могућношћу продужења за још једну школску годину.

Члан 94.

За потребе реализације дела практичне наставе, која се реализује ван Факултета, Факултет може изабрати у звање сарадника ван радног односа (сарадник практичар, клинички асистент и сл.) лице запослено у установи где се део практичне наставе реализује.

Посебни услови за избор у звање из става 1 овог члана је неопходно радно искуство од најмање три године на стручним пословима за које се ангажује као и одговарајућа препорука установе у којој је лице запослено.

Одлуку о избору у звање прописано ставом 1 овог члана доноси Наставно-научно веће Факултета на предлог Комисије сачињене од најмање три наставника а коју образује одговарајуће Веће катедре Факултета.

Избор у звање и заснивање радног односа наставника и сарадника

Члан 95.

Наставник стиче звање и заснива радни однос на Факултету на основу јавног конкурса, осим у случају из члана 140 Статута Универзитета.

Конкурс из става 1 овог члана објављује Декан Факултета, на предлог Наставно-научног већа Факултета, под условом да је предметно радно место предвиђено Правилником о систематизацији послова и радних задатака Факултета и ако су средства за његово финансирање обезбеђена.

Факултет је дужан да конкурс из става 1. и 2. овог члана распише најкасније шест месеци пре истека времена на које је наставник биран и да га оконча у року од девет месеци од дана расписивања конкурса.

Ако се ради о конкурс за избор наставника на који се може пријавити и лице које се налази у радном односу на одређено време у звању наставника конкурс се расписује најраније дванаест месеца пре истека времена за које је наставник биран, односно пре истека временског периода на који је засновао радни однос.

Изузетно, конкурс се може расписати и раније, под условима предвиђеним општим актом који уређује заснивање радног односа и стицање звања наставника Универзитета.

Конкурс се обавезно објављује у средствима јавног информисања и истовремено на сајту Универзитета и траје 15 дана од дана објављивања.

Ако се ради о конкурс за избор сарадника на који се може пријавити и лице које се налази у радном односу на одређено време у звању сарадника, конкурс се расписује најкасније три месеца пре истека времена за које је сарадник биран.

Избор у звање и заснивање радног односа наставника обавља се најкасније у року од девет месеци од дана објављивања конкурса, а избор у звање и заснивање радног односа сарадника најкасније у року од шест месеци од дана објављивања конкурса.

Начин и поступак избора у звање наставника и заснивање радног односа врши се у складу са општим актом Универзитета и општим актом Факултета, док се начин и поступак избора у звање сарадника и заснивања радног односа ближе уређује овим статутом и општим актом Факултета.

Члан 96.

Конкурс из члана 95 овог статута садржи поред назива уже научне области утврђене општим актом Факултета, звање у које се наставник бира и напомену о обавези испуњености општих предуслова кандидата који се пријављују на конкурс у погледу наосуђиваности утврђених чланом 72. став 4. Закона о високом образовању, односно чланом 135. став 1. Статута Универзитета, о чему су дужни да доставе, уз пријаву на конкурс, одговарајуће доказе надлежних органа.

Пријаве кандидата који не доставе наведене доказе или не испуњавају услове из члана 72. став 4. Закона о високом образовању, односно члана 135. став 1 Статута Универзитета, као и друге доказе предвиђене правилником и конкурсом, неће се узети у разматрање.

У складу са Одлуком из члана 139. став 2. Статута Универзитета, Наставно-научно веће Факултета предлаже надлежном стручном органу Универзитета председника и чланове комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима.

Комисија из става 3. овог члана, састоји се од најмање три наставника, истраживача односно лица изабраних у научно звање, или наставника из научне области, за коју се наставник бира, од којих најмање један није у радном односу на Универзитету.

Уколико на Универзитету нема у радном односу наставника из уже научне области за коју се наставник бира, председник и чланови комисије, изузетно могу бити наставници који нису у радном односу на Универзитету.

Председник и чланови комисије су у истом или вишем звању од звања у које се наставник бира.

Комисију за припрему извештаја, по добијању предлога из става 3. овог члана, формира надлежно веће Универзитета.

Уколико надлежно веће Универзитета сматра да је предлог из става 3. овог члана, неадекватан може комисију допунити новим бројем чланова или затражити од предлагача да достави нови предлог комисије.

Члан 97.

Комисија за припрему извештаја доставља извештај о свим пријављеним кандидатима у року од 30 дана од дана преузимања конкурсне документације, с тим да се тај рок може продужити одлуком надлежног Већа Универзитета у складу са општим актом Универзитета.

Извештај из става 1 овог члана, садржи: биографске податке; преглед и мишљење о досадашњем научном, стручном раду сваког пријављеног кандидата; мишљење о испуњености других услова за рад утврђених законом, статутом и општим актом Универзитета и Факултета који морају бити образложени, и сажетак извештаја који мора бити образложен, са предлогом за избор одређеног кандидата у одговарајуће звање по расписаном конкурс.

Извештај из става 1. и 2. овог члана доставља се Декану Факултета и надлежном већу Универзитета.

Члан 98.

Уколико извештај комисије нема недостатака, исти се упућује на увид јавности са издвојеним мишљењем, ако га је било и објављује се на званичној интернет страници Универзитета у трајању од 15 дана.

На извештај се може поднети приговор у року од 15 дана од дана објављивања на званичној интернет страници Универзитета.

Приговор, који је својеручно потписан од стране подносиоца, упућује се Универзитету.

Члан 99.

По истеку рока од 15 дана из члана 98. став 2. овог статута и добијања обавештења од Универзитета о времену трајања увида у јавност Извештаја на сајту Универзитета, Наставно-научно веће Факултета доноси Одлуку о прихватању или неприхватању извештаја, односно о утврђивању предлога

кандидата за избор, односно неизбор, у звање наставника на основу извештаја комисије, и упућује органима Универзитета у даљу процедуру.

Пре доношења одлуке о избору констатује се да ли је било приговора на извештај и да ли је поступак спроведен у складу са законом, статутом и општим актом Универзитета и Факултета.

Члан 100.

Одлуку о избору у звање редовни професор доноси Сенат Универзитета, а одлуку о избору наставника у преосталим звањима доноси надлежно веће Универзитета.

Одлука о избору у звање доноси се већином гласова укупног броја чланова.

Кандидат који није изабран у одговарајуће звање наставника има право подношења приговора Сенату Универзитета у року од 15 дана, од дана пријема обавештења Факултета да није изабран.

Одлука Сената Универзитета о избору у звање је коначна.

Члан 101.

Са лицем изабраним у звање наставника, односно сарадника, уговор о раду закључује Декан Факултета, најкасније у року од тридесет дана од дана коначности одлуке о избору.

Изабрани заснива радни однос закључивањем уговора о раду.

Члан 102.

Наставници и сарадници стичу звања и заснивају радни однос у следећем трајању:

1) редовни професор и професор струковних студија – стиче звање и заснива радни однос на неодређено време;

2) ванредни професор, доцент, виши предавач и предавач – стиче звање и заснива радни однос на пет година;

3) наставник страног језика - на четири године;

4) сарадник у настави - на годину дана, уз могућност продужења за још једну годину у току трајања студија, а најдуже до краја школске године у којој се те студије завршавају;

5) асистент - на три године, са могућношћу продужења за још три године;

6) асистент са докторатом – на три године, са могућношћу продужења за још три године;

7) сарадник ван радног односа – у трајању од најдуже једне школске године, са могућношћу продужења за још једну школску годину.

Члан 103.

Сарадник стиче звање и заснива радни однос на Факултету на основу конкурса осим у случају да је законом, односно Статутом Универзитета друкчије прописано.

Декан Факултета доноси одлуку о објављивању конкурса из става 1, односно заснивању радног односа на предлог Наставно-научног већа Факултета.

Члан 104.

Наставно-научно веће бира комисију за припрему извештаја у року од 15 дана од дана објављивања конкурса, односно покретања поступка за заснивање радног односа.

Комисија из става 1 овог члана састоји се од најмање три наставника и истраживача из ужих области за коју се сарадник бира, од којих најмање један није у радном односу на Факултету.

Предлог комисије из става 1 овог члана утврђује Веће Катедре.

Члан 105.

Извештај комисије за припрему извештаја садржи: биографске податке, преглед и мишљење о досадашњем научном, стручном раду сваког пријављеног кандидата; податке о објављеним радовима; мишљење о испуњености других услова за рад утврђених Законом о високом образовању и овим статутом; и предлог за избор кандидата у одређено звање сарадника.

Комисија из члана 104 овог статута дужна је да достави извештај о свим пријављеним кандидатима Декану у року од 30 дана од дана преузимања конкурсне документације.

Извештај из става 1 одлуком Декана Факултета ставља се на увид јавности 15 дана, објављивањем на сајту Факултета.

Члан 106.

По истеку рока од 15 дана из члана 105 став 3 овог статута, Наставно-научно веће Факултета доноси Одлуку о прихватању или не прихватању извештаја, односно одлуку о избору, односно неизбору у звање сарадника на основу извештаја комисије.

Пре доношења одлуке о избору канстатује се да ли је било приговора на извештај и да ли лице које се предлаже за избор испуњава услове прописане законом, овим статутом и општим актом Факултета.

Уколико је на извештај било приговора, Наставно-научно веће Факултета се изјашњава најпре о приговору, а затим о извештају, односно о избору.

Одлука Наставно-научног већа Факултета о избору у звање је коначна.

По окончаном избору у звање сарадника Факултета са изабраним лицем Декан Факултета закључује уговор о раду.

Права и обавезе запослених

Члан 107.

У погледу права, обавезе и одговорности запослених на Факултету, примењује се закон којим се уређује рад, ако Законом о високом образовању није другачије уређено.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених на Факултету одлучује Декан Факултета.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених у вези са пословима из члана 76 Закона о високом образовању одлучује Ректор Универзитета.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима Декана Факултета одлучује Савет Факултета.

Права и обавезе наставника и сарадника

Члан 108.

Наставници имају право и обавезу да:

1. у потпуности одрже наставу, према садржају и у предвиђеном броју часова, утврђеним студијским програмом и планом реализовања наставе,

2. воде евиденцију о присуству настави, обављеним испитима и постигнутом успеху студента, на начин предвиђен општим актом Факултета,

3. организују и реализују научноистраживачки рад,

4. препоручују доступне уџбенике и приручнике за наставни предмет за који су изабрани,

5. редовно одржавају испите за студенте, према распореду у прописаним испитним роковима,

6. држе консултације са студентима у сврху савладавања наставног програма,

7. предлажу усавршавање и преиспитивање наставног плана и програма,

8. буду ментори студентима при изради завршних радова и дисертација,

9. развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице,

10. прођу проверу успешности свога рада у настави, у складу с општим актом који доноси Сенат Универзитета,

11. обављају и друге послове утврђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и општим актима Универзитета, односно Факултета.

Сарадници имају право и обавезу да:

1. припремају и реализују вежбе под стручним надзором наставника,

2. помажу наставнику у припреми научно-наставног процеса,

3. учествују у одржавању испита, у складу са студијским програмом и планом реализовања наставе,

4. обављају консултације са студентима,

5. раде на сопственом стручном усавршавању ради припремања за самосталан научноистраживачки рад, у сврху стицања вишег академског степена, односно доктората,

6. развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице,

7. прођу проверу успешности свога рада у настави, у складу с општим актом који доноси Сенат Универзитета,

8. обављају и друге послове у складу са Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и општим актима Универзитета, односно Факултета.

Престанак радног односа наставника

Члан 109.

Наставнику Факултета престаје радни однос на начин и по поступку који је прописан законом и Статутом Универзитета.

Престанак радног односа због неизбора у звање и губитак звања

Члан 110.

Наставнику и сараднику који је у радном односу на Факултету, који не буде изабран у звање, престаје радни однос истеком периода на који је засновао радни однос.

Неизбором, односно престанком радног односа у складу са законом, осим на начин из члана 149. Статута Универзитета и из члана 175. тачка 6. Закона о раду наставник, односно сарадник губи звање које је имао до момента неизбора, односно престанка радног односа.

Мировање радног односа и изборног периода

Члан 111.

Наставнику, односно сараднику који се налази на одслужењу војног рока, породилъском одсуству, одсуству са рада ради неге детета, одсуству са рада ради посебне неге детета или друге особе, или на боловању дужем од шест месеци, одсуству са рада ради ангажовања у државним органима и организацијама, изборни период и радни однос се продужава за то време.

Наставник, односно сарадник може да се одрекне права из става 1. овог члана, у погледу дужине изборног периода.

Члан 112.

Наставнику Факултета после пет година проведених у настави на Факултету може бити одобрено плаћено одсуство у трајању до једне школске године ради стручног и научног усавршавања.

О праву из става 1 овог члана одлучује Декан Факултета на предлог Већа Катедре одговарајућег Института.

Услови и поступак за избор истраживача

Члан 113.

На Факултету се може стећи научно и истраживачко звање а у складу са одредбама Закона о науци и истраживањима и то за научну област за коју Факултет даје научни назив доктора наука, односно ужу област утврђену Правилником о ужим научним областима Факултета.

Члан 114.

Наставно-научно веће Факултета у поступку доделе научног и истраживачког звања из члана 113 овог статута има све надлежности предвиђене Законом о науци и истраживањима за Научно веће.

Извештај комисије у поступку избора у научно односно истраживачко звање ставља се на увид јавности 30 дана, објављивањем на сајту Факултета.

Члан 115.

Лице изабрано у научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка делатност, може учествовати у реализовању свих облика наставе на мастер и докторским академским студијама, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране завршног рада на мастер студијама и докторске дисертације, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника и срадника универзитета и учествовати у научноистраживачком раду.

Уколико лице из става 2. овог члана, нема заснован радни однос на Факултету на коме се програм реализује, Факултет са њим закључује уговор о ангажовању за реализовање наставе.

Са лицем из става 3. овог члана закључује се уговор о ангажовањеу у трајању од најдуже једне школске године са могућношћу продужења, а исплате по основу тог уговора се реализују из сопствених прихода Факултета.

Ангажовање гостујућих професора

Члан 116.

Факултет може, без расписивања конкурса, ангажовати наставника, са другог универзитета ван територије Републике, у звању гостујућег професора.

Права и обавезе гостујућег професора уређују се уговором о ангажовању за реализовање наставе, под условима и на начин прописан општим актом Факултета

Начин ангажовања гостујућег професора уређује се општим актом Универзитета.

Професор по позиву

Члан 117.

Факултет може ангажовати истакнутог научника који није запослен на том факултету да одржи, као професор по позиву, до пет часова наставе у семестру.

Наставно-научно веће Факултета предлаже Сенату Универзитета, доношење одлуке о ангажовању истакнутог научника из става 1 овог члана, а права и обавезе професора по позиву уређују се уговором о ангажовању за реализовање наставе, који закључује Декан Факултета, под условима и на начин прописан општим актом Факултета.

ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА

Организационе јединице Факултета

Члан 118.

Факултет остварује своју делатност преко организационих јединица као облика унутрашњег организовања, којих има укупно шест и то пет наставних и једна ваннаставна.

Наставне организационе јединице Факултета су научно-образовни институти и то Институт за математику и информатику, Институт за хемију, Институт за биологију и екологију, Институт за физику, као и Катедра општеобразовних предмета. Ваннаставна организациона јединица је Секретаријат Факултета.

Члан 119.

Делатност Института Факултета остварују наставници, истраживачи и сарадници, који чине наставно особље, као и остали запослени који чине ненаставно особље, а засновали су радни однос на одговарајућем радном месту на Институту.

Члан 120.

Институтом Факултета руководи Управник Института – шеф Катедре. Управника Института – шефа Катедре бира и разрешава Декан Факултета, на предлог свих запослених у одговарајућем Институту који је донет тајним гласањем.

Управник Института – шеф катедре бира се из реда наставника одговарајућег Института Факултета и то из реда наставника Факултета на мандатни период од три године.

Одлуком Декана Факултета, може се именовати Заменик Управника Института – шефа Катедре, а на предлог запослених на одговарајућем Институту, уколико на том Институту постоји повећан обим послова.

Члан 121.

Управник Института – шеф Катедре сазива и председава седницама Института кога чине сви запослени у Институту и у делокругу своје надлежности стара се о:

- организацији и реализацији студијског програма на свим облицима студија и смеровима заступљених на Институту,
- условима рада наставника, сарадника, студената и других запослених на Институту,
- извршењу одлука органа Факултета,
- организовању и функционисању лабораторија и учионица Института,
- заштити и безбедности запослених на Институту као и студената на Институту,
- извођењу наставе из делатности Института,
- радној дисциплини запослених у Институту.

Управник Института руководи радом Већа Катедре и обавља и друге послове по налогу Декана Факултета.

Члан 121.а.

Шеф студија у делокругу своје надлежности обавља следеће послове:

- организација и реализација акредитованих студијских програма на Институту;
- прављење распореда часова предавања, вежби и термина испита на Институту;
- координација рада комисија за упис на прву годину студија на свим нивоима студија на Институту;
- реализација процедуре око прелазака студената са сродних студијских програма и са других високошколских установа;
- процедура која се односи на израду завршних радова на свим нивоима студија;
- давање Већу Катедре мишљења о саставу комисије и о извештају за оцену научне заснованости теме и испуњености услова кандидата и ментора за израду докторске дисертације;
- давање Већу Катедре мишљења о саставу комисије и о извештају за оцену и одбрану докторске дисертације,
- координација других послова од значаја за реализацију студијских програма;
- промоција студијских програма Института и Факултета као установе;
- у одсуству Управника Института, руководи радом Већа катедре;
- и друге послове по налогу Декана и Управника Института.

Шефа студија бира и разрешава Декан Факултета, из реда наставника, на предлог Већа катедре одговарајућег Института, на период од три године.

Члан 122.

Делатност Катедре општеобразовних предмета остварују наставници Факултета, односно предавачи и наставници страног језика изабрани на одговарајуће радно место на Катедри општеобразовних предмета.

Члан 123.

Катедром општеобразовних предмета као организационом јединицом руководи Шеф Катедре општеобразовних предмета.

Шефа Катедре општеобразовних предмета бира и разрешава Декан Факултета, на предлог свих запослених на Катедри општеобразовних предмета који је донет тајним гласањем.

Шеф Катедре бира се из реда наставника Факултета, на Катедри општеобразовних предмета на мандатни период у трајању од три године.

Члан 124.

Шеф Катедре општеобразовних предмета сазива и руководи седницама Катедре коју чине сви запослени на Катедри и у делокругу своје надлежности стара се о:

- организацији и реализацији студијског програма на свим наставним организационим јединицама Факултета из предмета друштвено-хуманистичког садржаја и страних језика,
- условима рада наставника, студената и других лица ангажованих на Катедри,
- извршењу одлука органа Факултета,
- организовању и функционисању кабинета за стране језике,
- заштити и безбедности запослених на Катедри општеобразовних предмета као и студената у току одржавања наставе,
- извођењу наставе из делатности Катедре,
- радној дисциплини запослених на Катедри.

Шеф Катедре општеобразовних предмета руководи радом Већа Катедре општеобразовних предмета и обавља и друге послове по налогу Декана Факултета.

Члан 125.

Делатност Секретаријата Факултета остварује ненаставно особље које обавља правне, материјално-финансијске, административне, кадровске, опште, библиотекарске, техничке и помоћно-техничке послове у циљу обезбеђења несметаног обављања делатности Факултета и стварања услова за несметан рад студената Факултета.

Члан 126.

Секретар Факултета руководи Секретаријатом Факултета као

организационом јединицом Факултета. Секретар Факултета, под условима прописаним законом, може бити дипломирани правник са најмање три године радног искуства на пословима и радним задацима одговарајуће високе стручне спреме.

Секретара Факултета бира и разрешава Декан Факултета у складу са законом.

Члан 127.

Секретар Факултета има следећу надлежност:

- координира рад Секретаријата са целокупном активношћу Факултета,
- припрема нацрте општих аката (правилнике, пословнике и др.) које доноси и усвајају надлежни органи Факултету,
- стара се о примени закона и општих аката на Факултету,
- упозорава Декана Факултета и органе Факултета, ако предлози општих аката и појединачних аката нису у складу са законом и општим актима,
- припрема нацрте уговора,
- доноси по овлашћењу Декана појединачна решења из области међусобних односа запослених на Факултету и то за запослене који немају звање наставника и сарадника,
- има и другу надлежност у складу са одредбама овог статута и других општих аката на Факултету, обавља и друге послове везане за организацију и рад Секретаријата Факултета.

Члан 128.

Секретар Факултета је лице са посебним овлашћењима и одговорностима.

Поред Секретара Факултета у Секретаријату Факултета лице са посебним овлашћењима и одговорностима је и Руководилац Службе за финансијске и рачуноводствене послове Факултета који руководи радом Службе за финансијско-рачуноводствене послове Факултета.

Руководилац Службе за финансијске и рачуноводствене послове Факултета, под условима прописаним законом, може бити дипломирани економиста са најмање три године радног искуства на пословима и радним задацима одговарајуће високе стручне спреме.

Руководиоца Службе за финансијске и рачуноводствене послове Факултета бира и разрешава Декан Факултета у складу са законом.

Организационе целине Факултета

Члан 129.

Као посебне организационе целине било у оквиру организационих јединица из члана 104 овог статута или као облик интердисциплинарног организовања и повезивања су:

- Деканат Факултета,

- Центар за рибарство и конзервацију биодиверзитета копнених вода - Акваријум,
- Центар за заштиту животне средине,
- Ботаничка башта,
- Центар за целоживотно учење,
- Иновациони центар за примењену математику и информационе технологије,
- Центар за радијациону и хемијску мутагенезу и антиоксидациону заштиту,
- Центар за молекуларну биологију и физиологију,
- Центар за рачунарско моделовање и оптимизацију (ЦЕРАМО),
- Иновациони центар за природне науке,
- Центар за математичко и информатичко образовање.

Члан 130.

Деканат Факултета је посебна организациона целина коју чине Декан Факултета, Продекан за наставу, Продекан за науку и Продекан за финансије. Радом Деканата Факултета руководи Декан Факултета.

Члан 131.

Центар за рибарство и конзервацију биодиверзитета копнених вода – Акваријум (ЦРКБВ-А) је организациона целина при Институту за биологију и екологију Факултета. Има статус научноистраживачког, иновативног, развојног и услужног центра из области примењене хидроекологије као што су: еколошки мониторинг водених екосистема, рибарство, аквакултура, конзервација угрожених врста у *in-situ* и *ex-situ* условима, рестаурација водених екосистема и сл.

Делатности Центра из става 1 овог члана су:

- учешће у реализацији примењених, научних и развојно истраживачких пројеката за потребе привреде или других организација,
- развој и комерцијализација производа и услуга за потребе рибарства и аквакултуре,
- еколошка едукација деце свих узраста, студената и других лица кроз јавну промоцију колекције Акваријума.

Центар из става 1 овог члана има за циљ да омогући комерцијализацију идеја и резултата научноистарживачког рада и пројеката у области примењене хидроекологије.

Структуру центра из става 1 овог члана чине следеће целине и лабораторије:

- Лабораторија за хидроекологију и заштиту вода,
- Лабораторија за криопрезервацију и конзервацију,
- Експериментална целина за репродукцију риба и других водених организама,
- Јавни Акваријум.

Центром за рибарство и конзервацију биодиверзитета копнених вода – Акваријум руководи Руководилац Центара за рибарство и конзервацију биодиверзитета копнених вода – Акваријум.

Руководиоца Центра за рибарство и конзервацију биодиверзитета копнених вода – Акваријум бира и разрешава Декан Факултета, на предлог Већа катедреб Института за биологију и екологију, који је донет тајним гласањем.

Руководилац Центра за рибарство и конзервацију биодиверзитета копнених вода – Акваријум бира се из реда наставника Факултета са Института за биологију и екологију на мандатни период од три године. Изузетно, уколико веће катедре нема утврђен предлог руководиоца из реда наставника Факултета, Декан Факултета може именовати вршиоца дужности Руководиоца Центра за рибарство и конзервацију биодиверзитета копнених вода – Акваријум, из реда запослених у звању сарадника Факултета или из реда запослених на Факултету у научноистраживачком звању, на период од годину дана, са могућношћу додатног продужења.

Руководилац Центра за рибарство и конзервацију биодиверзитета копнених вода – Акваријум стара се о организацији и реализацији програма везаног за Центар за рибарство и конзервацију биодиверзитета копнених вода – Акваријум и руководи и координира рад Центра за рибарство и конзервацију биодиверзитета копнених вода – Акваријум.

Члан 132.

Центар за заштиту животне средине је мултидисциплинарног карактера. Делатност овог центра обављају сви запослени на Факултету који се баве проблемима везаним за животну средину (биолошка, еколошка, хемијска, физичка истраживања и математичко моделирање). Центар за заштиту животне средине учествује у реализацији пројеката везаних за животну средину.

Члан 133.

Центром за заштиту животне средине руководи Руководилац центра. Руководиоца центра за заштиту животне средине бира и разрешава Декан Факултета, на предлог Наставно-научног већа који је донет тајним гласањем.

Руководилац центра за заштиту животне средине бира се из реда наставника Факултета на мандатни период у трајању од три године. Изузетно, уколико веће катедре нема утврђен предлог руководиоца из реда наставника Факултета, Декан Факултета може именовати вршиоца дужности Руководиоца центра за заштиту животне средине, из реда запослених у звању сарадника Факултета или из реда запослених на Факултету у научноистраживачком звању, на период од годину дана, са могућношћу додатног продужења.

Члан 134.

Ботаничка башта је организациона целина при Институту за биологију и екологију која представља центар за очување биљног генофонда и заштиту угрожених биљних врста у *in situ* и *ex situ* условима.

Делатности Ботаничке баште из става 1 овог члана су:

- основна, експериментална и примењена ботаничка истраживања Факултета;
- конзервација угрожених врста у *in situ* и *ex situ* условима;
- еколошка едукација студената, ученика основних и средњих школа, деце предшколског узраста (са посебним апектом обучавања за рад на терену), васпитача, учитеља, наставника биологије и других лица, кроз јавну промоцију колекција Ботаничке баште, организоване радионице и сл.;
- учешће у реализацији примењених, научних и развојно истраживачких пројеката за потребе образовања, привреде или других организација;
- пружање услуга заштите биодиверзитета и животне средине;
- комерцијализација производа.

Ботаничка башта остварује и културно-уметничке, естетске и друге функције, па самим тим представља туристичку атракцију града Крагујевца.”

Ботаничком баштом руководи Руководилац Ботаничке баште.

Руководиоца Ботаничке баште бира и разрешава Декан Факултета, на предлог Већа катедре Института за биологију и екологију, који је донет тајним гласањем.

Руководилац Ботаничке баште бира се из реда наставника Факултета са Института за биологију и екологију на мандатни период од три године. Изузетно, уколико веће катедре нема утврђен предлог руководиоца из реда наставника Факултета, Декан Факултета може именовати вршиоца дужности Руководиоца Ботаничке баште, из реда запослених у звању сарадника Факултета или из реда запослених на Факултету у научноистраживачком звању, на период од годину дана, са могућношћу додатног продужења.

Руководилац Ботаничке баште стара се о организацији и реализацији програма везаног за Ботаничку башту и руководи и координира рад Ботаничке баште.

Члан 135.

Центар за целоживотно учење у оквиру своје делатности обавља следеће активности:

- развијање, дефинисање и спровођење обука, радионица и семинара у области целоживотног образовања;
- припрема и организовање стручних обука за студенте и наставно особље Факултета;
- припремање и организовање стручних обука за наставнике предметне и разредне наставе;
- реализовање програма образовања из појединачних предмета који се изводе на Факултету у оквиру акредитованих студијских програма свих нивоа студија;

- организовање семинара и конференција;
- унапређење сарадње са привредом кроз припрему и реализацију специфичних програма целоживотног образовања у складу са потребама послодаваца/тржишта;
- публикување промотивних и наставних материјала за потребе целоживотног учења;
- истраживање и развој у области целоживотног учења;
- подршка унапређењу наставног процеса на Факултету и уопште;
- промоција и креирање културе целоживотног учења.

Делатност Центра за целоживотно учење обављају сви запослени на Факултету који су ангажовани по одлуци Декана Факултета.

Центром за целоживотно учење руководи Руководилац Центра.

Руководиоца Центра за целоживотно учење бира и разрешава Декан Факултета, на предлог Наставно-научног већа Факултета који је донет тајним гласањем.

Руководилац Центра за целоживотно учење бира се из реда наставника Факултета, који учествују у реализацији послова и задатака Центра, на мандатни период од три године. Изузетно, уколико веће катедре нема утврђен предлог руководиоца из реда наставника Факултета, Декан Факултета може именовати вршиоца дужности Руководиоца Центра за целоживотно учење, из реда запослених у звању сарадника Факултета или из реда запослених на Факултету у научноистраживачком звању, на период од годину дана, са могућношћу додатног продужења.

Руководилац Центра за целоживотно учење стара се о реализацији и реализацији плана и програма везаног за рад Центра и руководи и координира рад Центра.

Члан 136.

Иновациони центар за примењену математику и информационе технологије је организациона целина при Институту за математику и информатику која се бави научноистраживачким, образовним и услужним делатностима и у којој се остварује развој иновативних производа и процеса, као и трансфер знања и технологија за потребе привреде и осталих организација, коришћењем савремених технологија и резултата научноистраживачког рада.

Центар из става 1 овог члана има за циљ да омогући комерцијализацију идеја и резултата научноистраживачких и примењених пројеката.

Делатности Центра из става 1 овог члана су:

- учешће у реализацији примењених, научних и развојно-истраживачких пројеката за потребе привредних или других организација,
- образовање запослених, студената свих нивоа студија као и других лица,
- развој и комерцијализација софтверских производа и технологија, као резултата истраживања.

Иновационим Центром за примењену математику и информационе технологије руководи Руководилац Центра.

Руководиоца бира и разрешава Декан Факултета из реда наставника са Института за математику и информатику, на предлог Већа катедре Института за математику и информатику који је донет тајним гласањем и то на мандатни период од три године. Изузетно, уколико веће катедре нема утврђен предлог руководиоца из реда наставника Факултета, Декан Факултета може именовати вршиоца дужности Руководиоца Иновационог центра за примењену математику и информационе технологије, из реда запослених у звању сарадника Факултета или из реда запослених на Факултету у научноистраживачком звању, на период од годину дана, са могућношћу додатног продужења.

Члан 137.

Центар за радијациону и хемијску мутагенезу и антиоксидациону заштиту је организациона целина у Институту за биологију и екологију Факултета који у оквиру своје делатности остварује научноистраживачку делатност мултидисциплинарног карактера и бави се пружањем јавних услуга у области хумане генетике, молекуларне биологије, физиологије са токсикологијом.

Своју делатност Центар остварује у оквиру:

- одсека за цитогенетику,
- одсека за физиологију и токсикологију,
- одсека за молекуларну биологију.

Центром руководи Руководилац Центра а одсеком Руководилац одсека.

Руководиоца Центра као и Руководиоца одсека бира Декан из реда наставника Факултета одговарајућих области са Института за биологију и екологију, на мандатни период од три године, и то на предлог већа катедре Института за биологију и екологију који је донет тајним гласањем. Изузетно, уколико веће катедре нема утврђен предлог руководиоца из реда наставника Факултета, Декан Факултета може именовати вршиоца дужности Руководиоца Центра за радијациону и хемијску мутагенезу и антиоксидациону заштиту, из реда запослених у звању сарадника Факултета или из реда запослених на Факултету у научноистраживачком звању, на период од годину дана, са могућношћу додатног продужења

Члан 138.

Центар за молекуларну биологију и физиологију у оквиру своје делатности обавља следеће активности:

- учешће у реализацији примењених, научних и едукативних активности;
- остваривање мултидисциплинарних научноистраживачких пројеката и апликативних сарадњи у области молекуларне и ћелијске биологије, експерименталне физиологије, молекуларне генетике и биотехнологије;
- обезбеђивање платформе за програме трансфера знања и вештина;

- успостављање иновационих и консултантских активности са циљем подршке експерименталним истраживањима и начинима њихове примене.

Центром за молекуларну биологију и физиологију руководи Руководилац Центра.

Руководиоца Центра за молекуларну биологију и физиологију бира и разрешава Декан Факултета из реда наставника Факултета одговарајућих области са Института за биологију и екологију, на мандатни период од 3 године, и то на предлог Већа катедре Института за биологију и екологију који је донет тајним гласањем. Изузетно, уколико веће катедре нема утврђен предлог руководиоца из реда наставника Факултета, Декан Факултета може именовати вршиоца дужности Руководиоца Центра за молекуларну биологију и физиологију, из реда запослених у звању сарадника Факултета или из реда запослених на Факултету у научноистраживачком звању, на период од годину дана, са могућношћу додатног продужења.

Руководилац Центра за молекуларну биологију и физиологију руководи организацијом и реализацијом програма везаног за Центар и руководи и координира рад Центра.

Члан 139.

Центар за рачунарско моделовање и оптимизацију (ЦЕРАМО) је организациона целина при Институту за математику и информатику која се бави научноистраживачким и развојним делатностима у областима рачунарског моделовања и рачунарске оптимизације, са циљем стварања иновативних решења за примену у привреди и науци, као и комерцијализације производа насталих на бази спроведених истраживања.

Делатност центра покрива развој физички заснованих модела за примену у симулацијама природних феномена, као и развој модела заснованих на подацима добијеним осматрањем природних и друштвених објеката и процеса. Истраживања у области оптимизације подразумевају развој иновативних рачунарских метода и технологија за примену у оптимизацији производа и процеса, као и за естимацију параметара рачунарских модела, што чини основу за реалне апликације машинског учења и вештачке интелигенције. Као подршка моделовању и оптимизацији у делатност Центра спадају и активности на развоју метода и технологија из области рачунарства високих перформанси.

Делатности Центра су:

- спровођење сопствених истраживања,
- учешће у реализацији научноистраживачких и истраживачко-развојних пројеката,
- публикавање резултата научног рада,
- развој и комерцијализација производа и технологија насталих као резултат истраживања,
- заштита интелектуалне својине настале као резултат делатности Центра,

- образовање запослених, студената свих нивоа студија, као и других лица,
- подршка осталим целинама Факултета у обављању образовних, научноистраживачких и развојних делатности кроз инвестирање у инфраструктуру, промотивне активности, стипендирање студената, спровођење мултидисциплинарних истраживања, и слично.

Центром за рачунарско моделовање и оптимизацију руководи Руководилац Центра. Руководиоца бира и разрешава Декан Факултета из реда наставника са Института за математику и информатику, а на предлог Већа катедре Института за математику и информатику који је донет тајним гласањем, и то на мандатни период од три године. Изузетно, уколико веће катедре нема утврђен предлог руководиоца из реда наставника Факултета, Декан Факултета може именовати вршиоца дужности Руководиоца Центра за рачунарско моделовање и оптимизацију, из реда запослених у звању сарадника Факултета или из реда запослених на Факултету у научноистраживачком звању, на период од годину дана, са могућношћу додатног продужења.

Члан 140.

Иновациони центар за природне науке је организациона целина која је у оснивању а чија ће надлежност бити регулисана посебним општим актом.

Иновационим центром за природне науке руководи Руководилац Иновационог центра.

Руководиоца Иновационог центра за природне науке бира и разрешава Декан Факултета, на предлог Наставно-научног већа Факултета који је донет тајним гласањем. Изузетно, уколико веће катедре нема утврђен предлог руководиоца из реда наставника Факултета, Декан Факултета може именовати вршиоца дужности Руководиоца Иновационог центра за природне науке, из реда запослених у звању сарадника Факултета или из реда запослених на Факултету у научноистраживачком звању, на период од годину дана, са могућношћу додатног продужења.

Члан 140.а.

Центар за математичко и информатичко образовање у оквиру своје делатности обавља следеће активности:

- припрема ученика за полагање завршних испита из математике за основне и средње школе;
- подршка и унапређење редовне и додатне наставе математике у нижим разредима основне школе;
- подршка и унапређење редовне и додатне наставе математике/информатике у вишим разредима основне школе;
- подршка и унапређење наставе математике/информатике у средњој школи;

- реализовање специјализованих летњих и зимских школа чији се значај, поред образовног, огледа и у доприносу развоја логичког, критичког и креативног мишљења код ученика различитог узраста;
- припрема ученика за полагање пријемних испита из математике на факултетима;
- подршка студентима у савладавању и разумевању наставних садржаја из математике у оквиру наставних предмета на техничким и економским факултетима;
- публикавање промотивних и наставних материјала за потребе наставе математике у основним и средњим школама;
- креирање, развијање и спровођење семинара, обука и радионица стручног усавршавања наставника.

Центром за математичко и информатичко образовање руководи Руководилац Центра.

Руководиоца Центра за математичко и информатичко образовање бира и разрешава Декан Факултета из реда наставника Факултета одговарајућих области са Института за математику и информатику, на мандатни период од 3 године, и то на предлог Већа катедре Института за математику и информатику који је донет тајним гласањем. Изузетно, уколико веће катедре нема утврђен предлог руководиоца из реда наставника Факултета, Декан Факултета може именовати вршиоца дужности Руководиоца Центра за математичко и информатичко образовање, из реда запослених у звању сарадника Факултета или из реда запослених на Факултету у научноистраживачком звању, на период од годину дана, са могућношћу додатног продужења.

Члан 141.

Руководиоцима организационих јединица односно организационих целина Факултета могу се одлуком Декана Факултета одредити заменици.

У циљу обављања основне делатности као и остваривања одговарајућих истраживања Факултет може основати и друге организационе јединице, односно организационе целине.

Члан 142.

Факултет може у складу са законом оснивати развојне организационе јединице са статусом правног лица које имају развојно- истраживачки и иновативни карактер, а са циљем развоја иновативних производа и процеса као и трансфера знања и технологија за потребе привреде и других организација, коришћењем резултата научноистраживачког рада.

Развојне организационе јединице имају за циљ комерцијализацију идеја и резултата научноистраживачких и примењених пројеката.

ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 143.

Органи Факултета су: Савет Факултета, Декан Факултета, Наставно-научно веће Факултета, Већа Катедри и Студентски парламент Факултета.

Факултет ради остваривања сарадње на развоју студијских програма у складу са потребама тржишта рада, има Савет послодавца.

Члан 144.

Савет Факултета је орган управљања Факултета, Декан Факултета је орган пословођења Факултета а Наставно-научно веће и Већа Катедри Факултета су стручни органи.

Студентски парламент Факултета је орган свих студената на Факултету који се формира у циљу остваривања права и заштите интереса студената.

Савет Факултета

Члан 145.

Укупан број чланова Савета Факултета је 21, од којих 12 чланова су представници Факултета, 3 су представници студената и 6 представници оснивача.

По два члана Савета Факултета као представника Факултета се бирају из реда запослених на сваком од Института, од којих најмање један из реда наставног особља, један члан се бира са Катедре општеобразовних предмета, два члана се бирају из реда запослених у Секретаријату Факултета и један члан из реда чланова Наставно-научног већа Факултета. Сви чланови Савета Факултета из реда запослених се бирају тајним гласањем с тим да када је у питању наставно особље на Институту, односно Катедри општеобразовних предмета тајним гласањем се доноси и одлука којом се предлаже кандидат за члана Савета Факултета а избор врши Наставно-научно веће Факултета. Избор ненаставног особља за члана Савета Факултета врши одговарајућа организациона јединица Факултета тајним гласањем.

Три члана Савета као представника студената бира Студентски парламент Факултета тајним гласањем а шест чланова као представника оснивача именује Влада Републике Србије у складу са законом.

Члан 146.

На конститутивној седници Савета Факултета врши се верификација мандата чланова Савета а затим тајним гласањем бира председник и заменик председника.

Председник Савета се бира из реда представника Факултета.

Мандат чланова Савета Факултета траје четири године и то почев од дана одржавања конститутивне седнице, осим чланова Савета из реда представника студената чији мандат траје две године у складу са законом.

Члан 147.

Савет Факултета:

- доноси Статут Факултета на предлог Наставно-научног већа Факултета;
- бира и разрешава Декана Факултета;
- одлучује по жалби против првостепених одлука Декана Факултета;
- доноси финансијски план, на предлог Наставно-научно већа Факултета;
- усваја извештај о пословању и годишњи обрачун, на предлог Наставно-научног већа Факултета;
- усваја план коришћења средстава за инвестиције, на предлог Наставно-научног већа Факултета;
- даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета;
- даје сагласност на расподелу финансијских средстава;
- доноси одлуку о висини школарине, на предлог Наставно-научног већа Факултета;
- подноси Влади Републике Србије извештај о пословању, најмање једанпут годишње;
- доноси Правилник о дисциплинској одговорности студената Факултета;
- одлучује о жалби на решење којим се одбија захтев за стицање статуса студентске организације;
- одлучује о жалби на решење о губитку статуса студентске организације и брисању из регистра студентских организација;
- врши избор екстерног ревизора финансијског пословања Факултета;
- надзире поступање Декана Факултета ради извршења аката просветног инспектора из члана 135. став 3. тач. 5) и 6) Закона о високом образовању;
- обавља и друге послове у складу са законом, Статутом Универзитета и овим статутом;
- Савет факултета разрешава Декана Факултета најкасније у року од 30 дана од дана сазнања за поступање по правоснажном акту инспектора из члана 135. става 3. тачка 6) Закона о високом образовању.

О питањима из става 1 овог члана, Савет Факултета доноси одлуку већином гласова укупног броја чланова.

Члан 148.

Председник Савета Факултета, а у његовој одсутности заменик председника, заказује седнице Савета Факултета и руководи њиховим радом.

Члан 149.

Члану Савета Факултета може престати мандат пре истека мандатног периода:

- на лични захтев;

- опозивом од стране органа који га је изабрао односно именовано под условом да нередовно и несавесно обавља дужност члана Савета Факултета;
- наступањем околности које онемогућују чланство у Савету (престанак радног односа на Факултету, престанак својства студента Факултета, и сл.);
- услед смрти;
- у другим случајевима предвиђеним законом.

Одлуку о престанку мандата члана Савета Факултета доноси орган који га изабрао, односно именовано, с тим да мандат престаје даном констатовања чињенице о престанку мандата и то на првој наредној седници Савета Факултета.

На упражњено место члана Савета Факултета, коме је престао мандат пре истека времена на који је изабран, бира се до истека пуног мандата, путем допунског избора нови члан Савета Факултета, по истом поступку и на начин прописан за избор члана Савета Факултета.

Иницијативу за опозив члана Савета покреће Савет Факултета или орган који га је изабрао односно именовано.

Члан 150.

Савет Факултета доноси Пословник о раду Савета.

Пословником из става 1 овог члана ближе се уређује рад Савета Факултета.

Члан 151.

Савет Факултета може формирати као своја помоћна тела сталне или повремене комисије.

Делокруг, број чланова и састав комисије утврђује се одлуком о њеном формирању.

Декан и продекани Факултета

Члан 152.

Декан Факултета, као орган пословођења, руководи радом Факултета.

Декан Факултета се бира из реда редовних професора Факултета у саставу Факултета, који је у радном односу са пуним радним временом.

Декан Факултета бира се на мандатни период од три године са могућношћу једног узастопног избора.

Декан Факултета не може бити лице које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи, односно које је правоснажном пресудом осуђено на казну затвора за друго кривично дело, као ни лице које је теже прекршило кодекс професионалне етике, односно лице које је разрешено дужности органа пословођења у складу са Законом о високом образовању,

као и лице за које је Агенција за борбу против корупције дала препоруку за разрешење.

Декану Факултета престаје дужност у случајевима прописаним у ставу 4. овог члана даном правоснажности пресуде, односно правоснажности одлуке. У случајевима из става 4. овог члана Савет Факултета констатује одмах, а најкасније у року до 15 дана од дана правоснажности пресуде, односно правоснажности одлуке да је Декану Факултета престала дужност и именује вршиоца дужности Декана Факултета.

Члан 153.

Избор Декана Факултета обавља се без конкурса, тајним гласањем на седници Савета Факултета на којој је присутно најмање 2/3 укупног броја чланова Савета Факултета.

Одлуку о покретању поступка за избор Декана доноси Савет Факултета, најкасније три месеца пре истека мандатног периода.

По покренутом поступку, евидентирање кандидата за избор Декана Факултета, спроводе тајним гласањем организационе јединице Факултета с тим да свака организациона јединица може евидентирати само једног кандидата.

Савет Факултета својом одлуком одређује рок у коме се врши евидентирање из става 3 овог члана.

Уз одлуку о евидентирању кандидата организационе јединице достављају и извештај из кога се види колико је гласова остварио кандидат при евидентирању.

Члан 154.

На основу спроведеног поступка евидентирања из члана 153 овог статута Наставно-научно веће Факултета утврђује листу евидентираних кандидата тајним гласањем.

Пре спровођења тајног гласања Наставно-научно веће доноси одлуку о максималном броју кандидата за које може гласати сваки члан Наставно-научног већа, као и о поступку гласања уколико нико од кандидата у првом кругу гласања не добије потребну већину. Уколико нико од кандидата не добије потребан број гласова, изборни поступак се понавља у целости, с тим да нико од кандидата о којима се гласало не може бити кандидат у поновљеном поступку.

Утврђена листа евидентираних кандидата из става 1 овог члана заједно са писаном изјавом кандидата о прихватању кандидатуре доставља се Савету Факултета.

Листа евидентираних кандидата се утврђује по азбучном реду презимена кандидата.

Члан 155.

На основу спроведеног поступка евидентирања из члана 152 овог статута или самостално Савет Факултета утврђује листу кандидата за избор Декана Факултета.

Листа кандидата из става 1 овог члана се утврђује по азбучном реду презимена кандидата.

Листа кандидата утврђује се на седници Савета Факултета на којој се бира Декан Факултета.

Члан 156.

На основу утврђене листе кандидата из члана 155 овог статута, на изборној седници, у циљу спровођења тајног гласања Савет Факултета из реда својих чланова формира изборну комисију, коју чине три члана.

Сваки члан Савета Факултета може гласати само за једног кандидата са утврђене листе кандидата.

Члан 157.

Уколико се на утврђеној листи кандидата налазе два или више кандидата, а у првом кругу гласања ниједан кандидат не добије потребну већину, на истој седници се организује други круг гласања за два кандидата са највећим бројем гласова, односно за онолико кандидата више са истим бројем гласова и истовремено и највећим бројем гласова.

Уколико у другом кругу гласања ниједан од кандидата не добије потребан број гласова, организује се трећи круг гласања за кандидата са највећим бројем гласова, односно више њих ако имају једнак и истовремено највећи број гласова.

Уколико ни у трећем кругу гласања нико од кандидата не добије потребан број гласова, изборни поступак се понавља у целости, с тим да нико од кандидата са утврђене листе не може бити кандидат у поновљеном поступку.

Евидентирање у поновљеном поступку обавља се у року од 15 дана од дана одржавања седнице Савета Факултета на којој утврђени кандидат није изабран за Декана Факултета.

По окончаном избору, новоизабрани Декан Факултета ступа на дужност даном који је утврђен одлуком о избору.

Ступањем на дужност Декану Факултета почиње да тече мандатни период.

Члан 158.

Декан Факултета:

- представља и заступа Факултет у земљи и иностранству;
- предлаже Нацрт Статута Факултета Наставно-научном већу Факултета;
- организује и води пословање Факултета;
- одговара за остваривање научне и образовне делатности на Факултету;
- одговара за законитост рада Факултета;
- предлаже основе пословне политике, укључујући програм рада и план развоја Факултета;
- извршава одлуке Савета Факултета;
- подноси Савету Факултета годишњи извештај о резултатима пословања Факултета;

- покреће иницијативу и предлаже решења по питањима од значаја за обављање делатности Факултета;
- обавља све послове пословођења и има сва овлашћења у складу са законским прописима о раду и колективним уговорима, прописана за директора;
- именује и разрешава Продекане Факултета;
- наредбодавац је за извршење финансијског плана Факултета;
- одлучује о коришћењу средстава Факултета у границама овлашћења;
- доноси општа акта у складу са овим статутом;
- доноси решење о стицању статуса студентске организације и упису у регистар студентских организација;
- доноси решење о губитку статуса студентске организације и брисању из регистра студентских организација;
- обавља и друге послове утврђене законом, Статутом Универзитета и овим Статутом.

Декан Факултета у првом степену доноси:

- одлуке о одобравању мировања права и обавеза студената;
- одлуке о умањењу или ослобађању од плаћања школарине по захтеву студента;
- одлуке о продужетку рока за завршетак студија у складу са чланом 109. став 3. Закона о високом образовању,
- одлуке о образовању комисије по захтеву студената из члана 32 став 3, 4 и 5 овог Статута.

Против првостепених одлука Декана Факултета утврђених ставом 2 овог члана може се поднети жалба Савету Факултета у року од 15 дана од дана достављања. Одлука Савета Факултета донета по жалби је коначна.

Осим одлука утврђених ставом 2 овог члана, све одлуке Декана Факултета су коначне и против њих се може остварити судска заштита у складу са законом.

Декан Факултета може самоиницијативно разрешити руководиоца организационе јединице или организационе целине Факултета пре истека мандатног периода на који је изабран.

Члан 159.

Декан Факултета дужан је да обустави од извршења сваки акт Факултета за који сматра да је супротан закону, Статуту или другом пропису и да о томе без одлагања обавести орган који је тај акт донео.

Ако орган, који је донео акт из претходног става, не усагласи тај акт у року од 30 дана од када је примио обавештење Декана Факултета да је тај акт обуставио од извршења, Декан Факултета ће по истеку тог рока, у даљем року од осам дана, покренути поступак за оцену његове законитости.

До доношења одлуке органа Факултета, поводом обавештења из става 2 овог члана, односно до доношења одлуке надлежног органа тај акт се неће примењивати.

Члан 160.

Декан Факултета за свој рад одговара Савету Факултета.

Савет Факултета одлучује о појединачним правима, обавезама и одговорностима Декана Факултета.

Члан 161.

Декану Факултета може престати мандат пре истека мандатног периода:

- на лични захтев;
- уколико наступе разлози прописани законом, који га чине неподобним за обављање дужности Декана;
- уколико повреди одредбе Закона о високом образовању, Статута Универзитета, овог статута или теже прекрши кодекс професионалне етике;
- уколико му престане радни однос на Факултету;
- услед смрти;
- у другим случајевима прописаним законом.

Члан 162.

Поступак за разрешење Декана Факултета покреће Савет Факултета, по поднетом образложеном писаном предлогу од стране најмање 1/3 чланова Савета.

У случају разрешења Декана Факултета, пре истека мандатног периода, као и у случају да Декан Факултета не буде благовремено изабран, Савет Факултета именује за Вршиоца дужности Декана, наставника Факултета који је у звању редовног професора и испуњава услове из члана 152 став 2 и 4 овог статута.

Вршилац дужности Декана именује се на период који не може бити дужи од шест месеци.

Члан 163.

Декану Факултета у обављању послова из његове надлежности, као и пословима функционисања Факултета као целине, помажу следећи органи и саветодавна тела: Продекани Факултета, Колегијум Факултета и Декански Колегијум.

У случају одсутности Декана Факултета замењује Продекан кога он одреди.

Члан 164.

Ради разматрања и заузимања ставова о питањима из свог делокруга Декан сазива Колегијум Факултета.

Чланови Колегијума из става 1 овог члана су Декан, Продекани, Управници Института – шефови Катедри као руководиоци организационих јединица, Шеф Катедре општеобразовних предмета и Секретар Факултета.

Радом Колегијума Факултета председава и руководи Декан Факултета.

Члан 165.

Ради разматрања питања и доношења одлука из области пословођења Факултета и координирања послова и задатака у остваривању делатности Факултета, Декан формира Декански колегијум.

Декански колегијум чине: Декан Факултета, Продекан за науку, Продекан за финансије, Продекан за наставу и Секретар Факултета.

Члан 166.

Факултет има четири продекана: Продекана за наставу, Продекана за науку, Продекана за финансије и Студента продекана.

Продекана за наставу, Продекана за науку и Продекана за финансије Факултета именује и разрешава Декан Факултета из реда наставника Факултета, на три године.

Студента продекана бира и разрешава Декан Факултета на предлог Студентског парламента Факултета из реда студената и то на период од две године.

Декан и Продекани Факултета не могу бити из исте организационе јединице, изузимајући Студента продекана.

Члан 167.

Продекан Факултета обавља послове утврђене овим статутом као и друге послове за које га овласти Декан.

Продекани Факултета обављају послове из своје надлежности, пружају тражена објашњења, учествују у раду Наставно-научног већа, Савета Факултета и по потреби других органа Факултета.

Продекани Факултета за свој рад одговарају Декану Факултета.

Члан 168.

Продекан за наставу је лице са посебним овлашћењима и одговорностима и има следећу надлежност:

- предузима потребне мере за благовремено организовање и уредно одржавање свих облика наставе на Факултету;
- проучава проблематику која се односи на наставни рад те у сарадњи са Деканом припрема и подноси предмете надлежним органима за доношење одговарајућих одлука, а у сврху унапређења наставног рада на Факултету;
- припрема и подноси извештај о наставном раду Факултета;
- организује израду планова наставног рада Факултета;
- прима студенте и ангажује се на одржавању контакта са студентима у погледу организовања наставе и других активности које се организују на Факултету;
- учествује у разматрању и ажурирању одговарајућег материјала неопходног за рад Наставно-научног већа Факултета;

- стара се о организацији и прикупљању одговарајуће документације у прописаним роковима везаним за акредитацију Факултета као наставно-образовне установе и

- обавља и друге послове по налогу Декана.

Члан 169.

Продекан за науку је лице са посебним овлашћењима и одговорностима и има следећу надлежност:

- предузима мере за благовремено организовање и развој научног рада на Факултету;

- проучава проблематику која се односи на научни рад те у сарадњи са Деканом припрема и подноси предмете надлежним органима за доношење одговарајућих одлука, а у сврху унапређења научног рада на Факултету;

- стара се о организовању научно-стручних састанака, учествује у њиховој припреми и одговоран је за спровођење одлука и закључака тих састанака;

- стара се о организацији и реализацији научних пројеката;

- припрема и подноси извештај о научном раду Факултета;

- организује израду планова научног рада Факултета;

- учествује у разматрању и ажурирању одговарајућег материјала неопходног за рад стручних органа Факултета;

- стара се о организацији и прикупљању одговарајуће документације у прописаним роковима везаним за акредитацију Факултета као научне установе;

- одговоран је за ажурност званичне интернет странице Факултета и реализацију статистичких извештаја и

- обавља и друге послове по налогу Декана.

Члан 170.

Продекан за финансије је лице са посебним овлашћењима и одговорностима и има следећу надлежност:

- одговоран је за финансијско-материјално пословање Факултета, а нарочито у погледу обезбеђења и рационалног коришћења средстава Факултета;

- успоставља и одржава пословне контакте са трећим лицима а у погледу финансијско-материјалног пословања Факултета;

- по правилу учествује у решавању свих финансијско-материјалних питања у вези са пословањем Факултета;

- стара се о изради финансијског плана, извештаја о пословању, годишњег обрачуна и

- обавља и друге послове по налогу Декана.

Члан 171.

За Студента продекана може да буде изабран студент Факултета у складу са условима које утврди Студентски парламент.

Студентски парламент за избор Студента продекана Декану предлаже најмање два кандидата. Уз достављени предлог прилаже се биографија кандидата са писаном изјавом о прихватању кандидатуре.

Студент продекан представља студенте и заступа њихова мишљења, предлоге и захтеве пред органима Факултета о свим питањима из живота и рада студената.

За свој рад Студент продекан је одговоран Студентском парламенту и Декану Факултета.

Члан 172.

Декан Факултета именује Продекане Факултета, по правилу даном ступања на дужност, а Студента продекана бира у року од 15 дана од дана достављања предлога Студентског парламента.

Члан 173.

Ако је Декан односно Продекан Факултета поднео оставку на функцију Декана односно Продекана, у обавези је да послове Декана односно Продекана Факултета обавља до избора новог органа пословођења Факултета односно до именованја новог Продекана.

СТРУЧНИ ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 174.

Стручни органи Факултета су: Наставно-научно веће Факултета и Веће Катедре.

Стручни органи Факултета одлучују о питањима интереса за реализацију наставе, научног и истраживачког рада.

При расправи и одлучивању о питањима од значаја за студенте, а посебно она која се односе на осигурање квалитета наставе, правила студија, план рада, календар рада, уписну политику Универзитета, усвајање студијских програма и измена и допуна студијских програма, реформу студијских програма, анализу и ефикасност студирања и утврђивање броја ЕСПБ, предлагање Статута Факултета и предлагање измена и допуна Статута Факултета, предлагање кандидата за Декана и предлагање финансијског плана, у стручним органима и њиховим телима учествују представници студената и тада они улазе у састав укупног броја чланова стручног органа.

У стручним органима из става 1. овог члана студенти чине 20% од укупног броја чланова, водећи рачуна о сразменој заступљености мање заступљеног пола и студената уписаних по афирмативним мерама у складу са општим актом који регулише студентско организовање.

Наставно-научно веће

Члан 175.

Наставно-научно веће Факултета чини преставници Већа Катедри одговарајућих Института Факултета као организационих јединица и то са сваког од Института по осам представника, од којих седам у звању наставника а један у звању сарадника, а са Катедре општеобразовних предмета један представник.

Представник Катедре општеобразовних предмета бира се из реда наставника Факултета односно предавача страног језика.

Кандидате за чланове Наставно-научног већа бира и разрешава Веће Катедре тајним гласањем и то већином гласова укупног броја чланова Већа Катедре.

Мандат чланова Наставно-научног већа траје три године и то почев од дана одржавања конститутивне седнице на којој се врши верификација мандата чланова Наставно-научног већа.

Мандат чланова Наставно-научног већа из реда студената траје две године.

Наставник Факултета изабран за Декана, Продекана, Управника института – шефа Катедре односно Шефа Катедре општеобразовних предмета је члан Наставно-научног већа по функцији, с тим да улази у укупан број представника организационе јединице на којој је изабран у одговарајуће звање.

Уколико у току трајања мандата Наставно-научног већа престане мандат Декану, Продекану односно Управнику института – шефу Катедре Факултета, даном ступања на дужност новоизабраног Декана, Продекана односно Управника института – шефа Катедре Факултета, под условом да није био члан Наставно-научног већа пре ступања на дужност, престаје мандат као члану Наставно-научног већа наставнику са организационе јединице из које је ступио на дужност Декан, Продекан односно Управник института – шефа Катедре Факултета који је најмлађи по звању и који је најкраћи период у том звању ако их има више у истом звању.

Декан, Продекан односно Управник института – шеф Катедре коме је мандат престао и даље остаје члан Наставно-научног већа до истека мандатног периода на који је Наставно-научно веће изабрано.

Даном престанка мандата дотадашњем шефу Катедре општеобразовних предмета престаје и својство члана Наставно-научног већа Факултета.

Члан 176.

Наставно-научно веће Факултета:

- 1) утврђује предлог Статута;
- 2) утврђује предлог студијског програма свих облика студија по Институтима, групама или смеровима;
- 3) утврђује предлог финансијског плана;
- 4) утврђује предлог извештаја о пословању и годишњи обрачун;
- 5) доноси програм научних истраживања;
- 6) одлучује о организовању студија и облицима стручног образовања и усавршавања на страном језику;

- 7) одобрава теме специјалистичких радова и докторских дисертација;
- 8) доноси одлуке о оснивању или укидању Катедара;
- 9) бира представнике Факултета односно Института у саставу Факултета за Савет Универзитета, односно једног представника из својих редова за члана Савета Факултета;
- 10) предлаже кандидата за Ректора Универзитета;
- 11) бира наставника Факултета из реда редовних професора за члана Сената Универзитета;
- 12) предлаже Универзитету матичност за све облике студија;
- 13) даје мишљење Универзитету о броју студената који се уписују у прву годину студијског програма који се финансира из буџета и од стране студента који се сам финансира;
- 14) утврђује мере за подстицање развоја изразито успешних и даровитих студената;
- 15) најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научних истраживања која доноси Факултет;
- 16) утврђује предлог плана коришћења средстава за инвестиције;
- 17) утврђује предлог одлуке о висини школарине;
- 18) доноси одлуку о продужетку радног односа редовном професору који навршава 65 година живота;
- 19) разматра и припрема предлоге о питањима о којима одлучује Савет Факултета у складу са овим статутом;
- 20) даје мишљење о предлозима Катедри у циљу вођења јединствене наставно-научне политике на Факултету;
- 21) одлучује о жалби кандидата, у складу са општим актом којим се регулише поступак избора у звање;
- 22) обавља и друге послове утврђене законом, Статутом Универзитета и овим статутом.

О питањима из своје надлежности Наставно-научно веће Факултета одлучује већином гласова укупног броја чланова, с тим да одлуке из тачака 9), 10) и 11) доноси тајним гласањем.

Члан 177.

Председник Наставно-научног већа је Декан Факултета, по функцији.

Председник Наставно-научног већа руководи радом Наставно-научног већа, заказује седнице Наставно-научног већа и предлаже дневни ред, у складу са Пословником о раду Наставно-научног већа Факултета.

У случају спречености Декана Факултета као председника Наставно-научног већа замењује Продекан кога он одреди.

Наставно-научно веће Факултета може образовати као своја помоћна тела одговарајуће комисије.

Одлуком о образовању комисије утврђује се њен састав и делокруг.

Члан 178.

Члану Наставно-научног већа Факултета престаје мандат пре истека мандатног периода:

- на лични захтев;

- опозивом од стране органа који га је изабрао под условом да нередовно и несавесно обавља дужности члана Наставно-научног већа;
- наступањем околности које онемогућују чланство због губитка звања наставника, односно сарадника;
- због престанка својства запосленог у организационој јединици која га је изабрала;
- престанком радног односа на факултету;
- у другим случајевима предвиђеним законом.

На упражњено место члана Наставно-научног већа Факултета коме је престао мандат пре истека времена на који је изабран, бира се до истека пуног мандата путем допунског избора нови члан Наставно-научног већа, по истом поступку и на начин прописан за избор члана Наставно-научног већа Факултета.

Веће Катедре

Члан 179.

Катедру чине сви наставници, истраживачи и сарадници Института Факултета као организационих јединица и то на сваком од Института посебно, а Катедру општеобразовних предмета сви наставници односно предавачи Катедре општеобразовних предмета као организационе јединице.

Сходно ставу 1 овог члана Катедре на Факултету су: Катедра за математику и информатику, Катедра за хемију, Катедра за биологију и екологију, Катедра за физику и Катедра општеобразовних предмета.

Члан 180.

Стручни орган Катедре је Веће Катедре које чине сви наставници који обављају образовно-научни рад из наставних предмета за које је Катедра основана, с тим да у састав Већа катедре улази и један сарадник који је члан Наставно-научног већа као представник одговарајућег Института у складу са чланом 175 став 1 овог статута као и један истраживач и то који је у највишем звању, а ако их има више у истом звању, онда који је најдужи временски период у том звању.

Уколико је више истраживача у истом звању потпуно исти временски период тад Веће Катедре одговарајућег института тајним гласањем бира једног представника истраживача и то до момента стицања вишег истраживачког звања од стране другог лица, а најдуже на мандатни период од три године.

Мандат члана Већа Катедре из реда истраживача траје укупно три године без могућности поновног узастопног избора.

Члан 181.

Веће Катедре:

1) даје иницијативу за доношење и измене студијских програма свих облика студија на одговарајућој катедри;

2) даје мишљење о програму научних истраживања у којима учествују наставници и сарадници Катедре;

3) упућује захтев Наставно-научном већу и Декану Факултета за доношење одлуке о расписивању конкурса за избор у звање и заснивање радног односа наставника и сарадника;

4) даје сагласност на поднети захтев од стране редовног професора Факултета о продужетку радног односа из става 5 члана 109 овог статута, при чему се Веће Катедре изјашњава тајним гласањем;

5) даје сагласност на појединачне захтеве, извештаје и друге поднеске који се упућују Наставно-научном већу Факултета;

6) обавља и друге послове прописане Статутом и општим актима Факултета.

Члан 182.

Радом Већа Катедре руководи Управник Института – шеф Катедре односно Шеф Катедре општеобразовних предмета.

Лице из става 1 овог члана заказује седнице Већа Катедре и предлаже дневни ред.

Веће Катедре доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова који чине Веће Катедре.

Студентске организације

Члан 182.а.

Ради обављања студентских активности, унапређења услова за лични и друштвени развој студената према њиховим потребама и могућностима, и укључивања студената у друштвени живот академске заједнице и њиховог информисања, на Факултету се могу оснивати студентске организације, у складу са Законом о студентском организовању и законом којим се уређује оснивање и правни положај удружења.

Статус студентске организације Факултета стиче се у складу са Законом о студентском организовању, а на основу решења које доноси Декан Факултета.

Стицањем статуса студентске организације, удружење стиче сва права и обавезе прописане општим актима Факултета и Универзитета, којима се омогућује њихово деловање.

Факултет води Регистар студентских организација у складу са Законом о студентском организовању.

Регистар студентских организација се води у електронском облику и доступан је јавности објављивањем на званичној интернет страници Факултета.

СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ ФАКУЛТЕТА

Члан 183.

Студентски парламент Факултета има укупно 32 члана и то са сваког Института Факултета по осам представника.

Члан 184.

Начин избора Студентског парламента утврђује се Правилником о студентском парламенту.

Право да бирају и да буду бирани за члана Студентског парламента имају сви студенти Факултета, уписани на студије у школској години у којој се бира Студентски парламент.

Представници студената са хендикепом и студената уписаних по афирмативној мери заступљени су у чланству Студентског парламента.

Члан 185.

Мандат чланова Студентског парламента траје две године.

Избор чланова Студентског парламента врши се у складу са општим актом Факултета којим се регулише област рада Студентског парламента Факултета.

Члан 186.

У циљу остваривања права и заштите интереса студената, Студентски парламент бира и разрешава представнике студената у органима Факултета и Универзитета, као и у органима других установа у којима су заступљени представници студената, у складу са законом и статутом установе.

Студентски парламент Факултета доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова.

Члан 187.

На конститутивној седници Студентског парламента Факултета врши се верификација мандата чланова Студентског парламента Факултета а затим тајним гласањем бира председник и заменик председника.

Председник Студентског парламента Факултета руководи радом Студентског парламента Факултета, заказује седнице Студентског парламента и предлаже дневни ред.

У случају спречености председника Студентског парламента Факултета замењује заменик председника.

Члан 188.

Студентски парламент има овлашћења у складу са Законом о студентском организовању.

Студентски парламент Факултета доноси Пословник о раду Студентског парламента Факултета.

Пословником из става 1 овог члана ближе се уређује рад Студентског парламента Факултета.

САВЕТ ПОСЛОДАВАЦА

Члан 188а.

У циљу остваривања сарадње на развоју студијских програма у складу са потреба тржишта рада Факултет има Савет послодаваца.

Савет послодаваца:

- разматра питања сарадње Факултета са привредним друштвима, установама, јавним службама и другим приватним и јавним субјектима,
- разматра и анализира студијске програме који се реализују на Факултету и даје мишљења, предлоге и иницијативе за могуће измене или допуне,
- даје иницијативе за оснивање и реализацију нових студијских програма, у складу са потребама субјеката из алинеје 1 овог става,
- анализира потребе тржишта рада у Републици Србији и даје предлоге за усклађивање образованих профила са потребама тржишта рада,
- анализира обављање стручне праксе студената, даје предлоге и иницијативе у циљу унапређења начина реализације стручне праксе,
- обавља и друге послове са циљем унапређивања сарадње Факултета са потребама тржишта рада.

Предлоге, мишљења и иницијативе Савет послодаваца доставља Наставно-научном већу и Савету Факултета, Универзитету, по потреби и другим факултетима, као и привредним друштвима, јавним установама, државним органима, Привредној комори Србије, Националној служби за запошљавање или другим заинтересованим субјектима.

Члан 188б.

Савет послодаваца има 9 чланова, од којих 2 члана именује Привредна комора Србије, 2 члана Национална служба за запошљавање а 5 чланова Декан Факултета и то по једног представника са сваке наставне организационе јединице Факултета.

Мандат чланова Савета послодаваца траје четири године од дана конституисања Савета.

Савет послодаваца тајним гласањем бира председника и заменика председника, већином од укупног броја чланова Савета.

Члан 188в.

Савет послодаваца доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова.

Савет послодаваца једном годишње доставља извештај о свом раду Савету Факултета.

Стручне и административно-техничке послове за рад Савета послодаваца обављају запослени у Секретаријату Факултета.

СТИЦАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ФАКУЛТЕТА

Члан 189.

Факултет стиче средства за обављање своје делатности у складу са законом и статутом, из следећих извора:

- 1) средстава која обезбеђује оснивач;
- 2) школарине;
- 3) донација, поклона и завештања;
- 4) средстава за финансирање научноистраживачког и стручног рада;
- 5) пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга;
- 6) накнада за комерцијалне и друге услуге;
- 7) оснивачких права и из уговора са трећим лицима;
- 8) и других извора, у складу са законом.

Средствима из става 1. овог члана Факултет самостално управља.

Средства из става 1. овог члана исказују се и евидентирају у складу са јединственом буџетском класификацијом.

Подаци о износу средстава на годишњем нивоу из става 1 овог члана доступни су на званичној интернет страници Факултета, најкасније на крају првог квартала наредне календарске године.

Члан 190.

Факултет стиче средства за спровођење акредитованих студијских програма у оквиру своје делатности на основу уговора који Универзитет закључује са Владом, по претходно прибављеном мишљењу Министарства.

Средства за обављање делатности у току једне школске године обезбеђују се у складу с програмом рада високошколске установе.

Факултет, у обављању своје делатности средствима која обезбеђује оснивач, у правном промету иступа на основу овлашћења из Статута, у своје име и за свој рачун.

Савет Факултета одговара надлежном министарству за наменско и економично трошење средстава додељених из буџета.

Члан 191.

Оснивач обезбеђује средства Факултету за следеће намене:

1. материјалне трошкове, текуће и инвестиционо одржавање;
2. плате запослених у складу са законом и колективним уговором;
3. опрему;

4. библиотечки фонд;
5. обављање научноистраживачког рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
6. научно и стручно усавршавање запослених;
7. подстицање развоја наставно-научног подмлатка,
8. рад са даровитим студентима;
9. међународну сарадњу;
10. рад центра за трансфер знања и технологија,
11. изворе информација и информационе системе;
12. издавачку делатност;
13. рад центра за каријерно вођење и саветовање;
14. рад Студентског парламента и ваннаставну делатност студената,
15. финансирање опреме и услова за студирање студената са инвалидитетом,
16. друге намене, у складу са законом.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Члан 192.

На Факултету је заступљена издавачка делатност у виду издавања књига, уџбеника и научних и стручних часописа.

Члан 193.

Факултет организује издавање три научна међународна часописа под називом *Communications in Mathematical and in Computer Chemistry (MATCH)*, *Kragujevac Journal of Mathematics* и *Kragujevac Journal of Science*

Поступак издавања часописа из става 1 овог члана регулише се актима које доноси Наставно-научно веће Факултета.

Члан 194.

Издавачка делатност на Факултету регулише се у складу са законом. У циљу реализације издавачке делатности на Факултету се примењује и доноси Правилник о издавачкој делатности Факултета.

ОБАВЕШТАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ И СТУДЕНАТА

Члан 195.

Запослени и студенти на Факултету обавештавају се о раду Факултета и о раду органа Факултета и стручних органа Факултета.

Члан 196.

Рад седница органа Факултета је јаван.
Дневни ред за седнице органа истиче се на огласној табли Факултета и званичној интернет страници Факултета.

Члан 197.

Органи Факултета, Декан, Продекани и Секретар Факултета дужни су да о свом раду обавештавају запослене на Факултету.
Као начин обавештавања и објављивања вести и аката Факултета поред огласне табле може се само користити и званична интернет страница Факултета.

ПОСЛОВНА ТАЈНА

Члан 198.

Запослени на Факултету су дужни да чувају као службену и пословну тајну податке и исправе који су као такви утврђени законом и другим прописима, овим статутом и другим општим актима Факултета.

Члан 199.

Пословну тајну представљају исправе и подаци утврђени одлуком надлежног органа чије би саопштавање неовлашћеном лицу било противно пословању Факултета и штетило би његовим интересима и пословном угледу.

Као пословна тајна не могу се утврдити исправе и подаци који су по закону јавни или исправе и подаци о кршењу закона, добрих пословних обичаја и начела пословног морала.

Начин чувања и одговорност запослених на Факултету за чување пословне тајне утврђује се одлуком органа Факултета.

Исправе и податке који су пословна тајна Факултета обавезна су да чувају и лица изван Факултета ако су знала или су с обзиром на природу тих исправа и података морала знати да су пословна тајна.

Дужност чувања пословне тајне траје и после престанка радног односа запосленог.

Члан 200.

Документи и подаци који се сматрају пословном тајном, морају се посебно чувати и не могу се саопштавати нити чинити доступним неовлашћеним лицима.

Пословну тајну дужни су чувати сви запослени на Факултету који на било који начин сазнају за документе и податке који се сматрају пословном тајном.

За саопштење података који представљају пословну тајну одговара запослени који их је саопштио, као и запослени који је задужен да чува те податке.

ОПШТИ АКТИ ФАКУЛТЕТА

Члан 201.

На Факултету се доносе следећи општи акти:

- Правилник о систематизацији послова и радних задатака;
- Колективни уговор Факултета или Правилник о раду;
- Правилник о књиговодству;
- Правилник о заштити од пожара;
- Правилник о безбедности и здрављу на раду;
- Акт о процени ризика;
- Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности студената под условом да није донет на Универзитету;
- Правилник о издавачкој делатности Факултета;
- Правилник о наставној литератури на Природно-математичком факултету;
- Правилник о обезбеђењу квалитета;
- Правилник о физичко-техничком обезбеђењу имовине Факултета;
- Правилник о коришћењу књижног фонда библиотеке Факултета;
- Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке;
- Правилник о Студентском парламенту Факултета;
- Правилник о путовањима наставника и сарадника Факултета;
- Пословник о раду Савета Факултета;
- Пословник о раду Наставно-научног већа;
- Пословник о раду Већа Катедри;
- Правилник о канцеларијском и архивском пословању;
- Правилник о пројектима;
- Правилник о испитима;
- Правилник о условима за избор наставника;
- Правилник о ужим научним областима Факултета;
- Правилник о дисциплинској одговорности студената Факултета;
- Правилник о спровођењу поступка подношења предлога за избор у звање и анагажовању професора емеритуса Природно-математичког факултета у Крагујевцу;
- Правилник о мастер академским студијама Природно-математичког факултета у Крагујевцу;
- Правилник о основним академским студијама Природно-математичког факултета у Крагујевцу;
- Правилник о докторским академским студијама Природно-математичког факултета у Крагујевцу;
- Правилник о избору ментора;
- Правилник о пријави, изради и одбрани докторске дисертације;
- Правилник о видео надзору Природно-математичког факултета у Крагујевцу;

- Правилник о заштити података о личности Природно-математичког факултета у Крагујевцу.

Поред општих аката из става 1 овог члана Факултет може донети и друге опште акте чије доношење је прописано законом, односно одговарајућим прописом.

Члан 202.

Опште акте на Факултету доноси Декан Факултета изузев оних општих аката за које је законом, Статутом Универзитета или овим статутом прописано да их доноси или закључује други надлежни орган.

Члан 203.

Сви општи акти Факултета објављују се истицањем на огласној табли, односно на званичној интернет страници Факултета а ступају на снагу осмог дана од дана објављивања.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 204.

Ступањем на снагу овог статута престаје да важи Статут Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу број 865 донет на седници Савета Факултета дана 13.12.2024. године са Изменама и допунама број 906 усвојеним на седници Савета Факултета одржаној дана 26.12.2024. године.

Члан 205.

Општа акта који су донели надлежни органи Факултета остају на снази и после ступања на снагу овог статута осим одредаба које су у супротности са одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета, овог статута и другим позитивним прописима.

Општа акта Факултета ускладиће се са овим статутом у року од 180 дана од дана ступања на снагу овог статута.

Члан 206.

Конституисање Савета Факултета, стручних органа и Студентског парламента, као и избор Декана Факултета у складу са овим статутом, извршиће се по истеку мандата тих органа конституисаних, односно изабраних по прописима који су важили до ступања на снагу овог статута.

Руководиоци организационих целина које су у оснивању биће изабрани тек кад се стекну потребни услови за њихово функционисање.

Члан 207.

Измене и допуне овог статута врше се на начин и по поступку који је предвиђен за његово доношење.

Члан 208.

Овај статут по доношењу на седници Савета Факултета ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на званичној интернет страници Факултета, а примењује се по добијеној сагласности од надлежног органа Универзитета у Крагујевцу.

Република Србија
Универзитет у Крагујевцу
Природно-математички факултет
Радоја Домановића 12.
34111 Крагујевац

Digitally signed by
Republika Srbija -
Univerzitet u
Kragujevcu - Prirodno
matematički fakultet
200052834
Date: 2025.03.12
11:05:32 +01'00'

**О В Е Р А В А
С Е К Р Е Т А Р**

Mirjana Ćurčić 200041624
2025.03.12 11:04:21 +01'00'

Мирјана Ћурчић, дипл. правник

САДРЖАЈ

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ	3
ЗАСТУПАЊЕ ФАКУЛТЕТА	6
ОБРАЗОВНА И НАУЧНА ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА	7
Студије које остварује Факултет	7
Упис на студије.....	10
Оцењивање студената, испитни рокови, приговор на оцену и дисциплинска одговорност	11
Правила студија	14
Права и обавезе студента	15
Завршни рад и докторска дисертација	16
Научноистраживачка делатност Факултета.....	17
ЗАШТИТА ПРАВА СТУДЕНАТА.....	18
ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА	19
ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА.....	19
ПРИЗНАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАНИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА.....	21
ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ	22
ОСОБЉЕ ФАКУЛТЕТА	29
Звања наставника и сарадника	30
Услови за избор наставника.....	30
Услови за избор сарадника	32
Избор у звање и заснивање радног односа наставника и сарадника..	35
Права и обавезе запослених	39
Услови и поступак за избор истраживача.....	41
Ангажовање гостујућих професора	41
Професор по позиву	41
ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА.....	42
Организационе јединице Факултета.....	42
Организационе целине Факултета.....	45
ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА	54
Савет Факултета	54
Декан и продекани Факултета	56
Наставно-научно веће	64
Веће Катедре	66
СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ ФАКУЛТЕТА.....	68
САВЕТ ПОСЛОДАВАЦА	69
СТИЦАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ФАКУЛТЕТА	70
ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ	71
ОБАВЕШТАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ И СТУДЕНАТА	71
ПОСЛОВНА ТАЈНА	72
ОПШТИ АКТИ ФАКУЛТЕТА	73
ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	74
САДРЖАЈ	76